

بسم الله الرحمن الرحيم

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

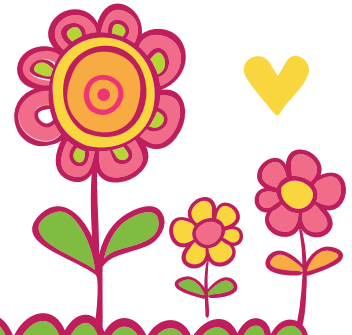
ریاضی

پنجم دبستان

نیازهای ویژه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه ریزی و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی،
کارشناسی برنامه ریزی آموزشی و درسی کودکان و دانش آموزان کم توان ذهنی
نام کتاب : ریاضی - پنجم کد : ۵۵۰۵۱
مؤلفین : مینا حسنی، مهری آگاهی، رویا روشنی، رقیه محمودی، رضا میرویزی زاده
مدیر هنری : مجید ذاکری

گرافیک صفحه آرائی : مجتبی احمدی
طراح جلد: مریم کیوان
تصویرگر: محمد یاسینی

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب سایت: www.chap.sch.ir

ناشر : شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده ی آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳،

دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۴۹۷۹-۱۱۱۵۵

چاپخانه : شرکت افست (سهامی عام) (WWW.offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : یازدهم ۱۴۰۵

حق چاپ محفوظ است .

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۶۸۱-۰ ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۳۶۸۱-۰
978-964-05-3681-0

باسمه تعالی

فرآیند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سامان‌دهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرآیند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توان‌مندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه‌درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت و ویژه‌متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توان‌مندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ماریاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نمایند.

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

۶	سخنی با همکاران
	فصل اول
۱۰	درس اول- اعداد ترتیبی
۱۴	مرور عدد نویسی
۱۶	درس دوم- عدد ۱۰۰۰۰
۱۹	درس سوم- عددنویسی ۱۰۰۰۰-۱۹۹۹۹
۲۸	درس چهارم- اعداد لاتین(۱)
۳۰	درس پنجم- ماشین حساب
۳۲	مرور ضرب
۳۴	درس ششم ضرب ۶
۴۰	درس هفتم- تقویم
۴۲	مرور فصل ۱
	فصل دوم
۴۶	درس اول- پول ۱۰۰۰۰ ریالی
۵۰	درس دوم- جمع ذهنی
۵۲	درس سوم- جمع سه رقم با سه رقم (انتقال به دهگان)
۵۴	درس چهارم- عددنویسی ۲۰۰۰۰-۳۹۹۹۹
۶۲	درس پنجم- اعداد لاتین(۲)
۶۵	مرور اندازه گیری
۶۶	درس ششم- اندازه گیری (متر)
۶۹	درس هفتم- ضرب ۷
۷۴	مرور فصل ۲
	فصل سوم
۷۸	درس اول- زوج و فرد
۸۱	مرور مقایسه اعداد
۸۲	درس دوم- مقایسه اعداد(۱)
۸۶	درس سوم- تفریق ۳ رقم از ۳ رقم (انتقال از دهگان)
۸۸	درس چهارم- عددنویسی ۴۰۰۰۰-۶۹۹۹۹
۹۶	درس پنجم- پول ۲۰۰۰۰ ریالی
۱۰۱	درس ششم- ضرب ۸
۱۰۶	درس هفتم- تفریق ذهنی
۱۰۹	مرور فصل ۳
	فصل چهارم
۱۱۲	مرور ساعت
۱۱۳	درس اول- ساعت (نیم)
۱۱۴	درس دوم- ساعت (ربع)
۱۱۸	درس سوم- پول ۵۰۰۰۰ ریالی
۱۲۲	درس چهارم- عددنویسی ۷۰۰۰۰-۹۹۹۹۹
۱۳۰	درس پنجم- ضرب ۹
۱۳۶	درس ششم- جمع ۳ رقم با ۳ رقم (انتقال به صدگان)
۱۳۸	درس هفتم- ضرب هر عدد در یک
۱۴۰	درس هشتم- ضرب یک در هر عدد
۱۴۲	مرور فصل ۴
	فصل پنجم
۱۴۶	مرور وزن
۱۴۷	درس اول- کیلوگرم
۱۴۹	درس دوم- گرم
۱۵۱	درس سوم- مقایسه اعداد(۲)
۱۵۵	درس چهارم- ضرب هر عدد در صفر
۱۵۷	درس پنجم- ضرب در ۱۰
۱۵۹	درس ششم- تفریق ۳ رقم از ۳ رقم (انتقال از صدگان)
۱۶۱	درس هفتم- خاصیت جابه جایی ضرب
۱۶۵	مرور هندسه
۱۶۶	درس هشتم- معرفی محیط
۱۶۸	مرور فصل ۵

با توجه به تحول در نظام آموزشی و تدوین ابلاغ سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و استقرار ساختار جدید آموزشی، سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز همگام با سایر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش اقدام به برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات از جمله تألیف کتب درسی جدید نموده است تا بتواند گامی دیگر در جهت برابری فرصت‌های یادگیری و بهبود بخشیدن به محتوا و روش‌های آموزش این گروه از دانش‌آموزان فراهم نماید.

با سپاس از خدای مهربان که به ما امکان داد تا در جهت بهبود و بهسازی روش‌های آموزش ریاضی در دوره ابتدایی و همچنین دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده‌ی برنامه درسی ملی، با توجه به نیازهای دانش‌آموزان به تألیف کتاب جدید ریاضی پایه پنجم همت گماریم.

در این کتاب تلاش شده است با روش‌های آموزشی جدید، دانش‌آموزان به فکر کردن ترغیب شوند و در یادگیری، نقش فعال ایفا نموده و با فراگیری مهارت‌های مختلف، توانایی آن‌ها در حل مسئله تقویت شود.

درس ریاضیات باید برای دانش‌آموزان شادی بخش بوده و احساس خوبی از توانایی‌های خود و دیگران را در آن‌ها ایجاد نماید و به دانش‌آموزان نشان دهد با همه‌ی تفاوت‌ها و اختلاف‌هایی که دارند می‌توانند در کنار هم و با حس مسئولیت‌پذیری و کمک به یکدیگر، برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری نمایند.

برای تدریس اثربخش کتاب، مراجعه به کتاب راهنمای معلم ریاضی الزامی است و برای پیشبرد بهتر فرآیند یاددهی-یادگیری، آگاهی از ساختار کتاب جزء لاینفک آن محسوب می‌شود. بر این اساس به شرح مختصر کتاب می‌پردازیم.

۱- تصویر عنوانی

هدف از تصویر عنوانی ارائه محتوای اصلی برخی دروس جدید در هر فصل به صورت مستقیم یا غیرمستقیم است و شامل مفاهیم کلی آن درس‌ها و به منظور ایجاد انگیزه برای ورود دانش‌آموزان به فصل جدید در نظر گرفته شده است که آموزگار قبل از تدریس، توجه دانش‌آموزان را به آن جلب می‌نماید.

۲- متن درس

شامل فعالیت‌هایی جهت آموزش مفاهیم و اهداف اصلی درس و تکمیل یادگیری در فضای کلاس درس است. معمولاً هر درس به منظور ایجاد انگیزه با یک داستان و با طرح یک سؤال شروع می‌شود. سپس آموزگار با استفاده از ابزار و اشیاء ملموس به آموزش موضوع می‌پردازد و با توجه به رویکرد یادگیرنده محور زمینه مشارکت ایشان را در امر تدریس، با طرح سؤالاتی فراهم نموده تا آن‌ها با پاسخ‌های خود در امر یادگیری سهیم باشند. در هر درس مطالب جدید با رنگ قرمز نمایش داده می‌شود.

۳- فعالیت

با توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانش آموزان تلاش شده که فعالیت‌های مختلفی در نظر گرفته شود. این فعالیت‌ها شامل موارد زیر است:

- کار در کلاس

نوعی فعالیت انفرادی در جهت تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در کلاس که زیر نظر معلم انجام می‌پذیرد.

- تمرین

نوعی فعالیت در جهت توسعه و تثبیت یادگیری است که بر کاربرد مفاهیم و موضوعات تأکید دارد. این قسمت می‌تواند هم در کلاس و هم در منزل زیر نظر معلم و اولیا انجام پذیرد.

- بازی ریاضی

به منظور ایجاد رغبت و انگیزه بیشتر در دانش آموزان، برخی از موضوعات آموزشی در قالب بازی طراحی شده است که عموماً جنبه گروهی دارد.

- ایستگاه فکر

در برخی از موضوعات آموزشی، بخشی به عنوان ایستگاه فکر طراحی شده است که ساده‌ترین شکل سازماندهی اطلاعات برای پرورش، تفکر و تعمق به منظور یافتن پاسخ صحیح سؤال می‌باشد.

- حل مسئله

این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره ارائه شده است.

- ساخت مسئله

گامی فراتر از حل مسئله است که با ارائه گام به گام دانش آموز اقدام به ساخت مسئله می‌نماید.

- ریاضی و زندگی

در پایان بعضی از درس‌ها تمرین‌هایی به منظور کاربرد سواد ریاضی دانش آموزان در زندگی و ارتباط آموخته‌های ریاضی از کلاس درس با محیط پیرامون خود که شامل: منزل، فروشگاه، خیابان و... است ارائه شده است.

۴- مرور فصل

در پایان هر فصل علاوه بر تمرین‌های تکمیلی و ترکیبی که مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، بر مهارت‌هایی مانند: خواندن و نوشتن، جدول و سرگرمی، الگویابی، حدس بزن و... اشاره شده است که برای تقویت فکری دانش‌آموزان علاقمند است و نیاز به ارزشیابی ندارد.

فرهنگ نوشتن: برای تبدیل آموخته‌های ریاضی به زبان ادبیات، طبقه‌بندی و مرور اطلاعات و به منظور ارتقای دانش ریاضی، بخشی با عنوان فرهنگ نوشتن پیش‌بینی شده است.

فرهنگ خواندن: به منظور تقویت مهارت خواندن و افزایش درک و فهم تمرین‌ها و مسایل ریاضی، اطلاعاتی ساده و در عین حال کاربردی در غالب فرهنگ خواندن ارائه شده است.

حدس بزن: به منظور تقویت فکری دانش‌آموزان و با توجه به موضوع برخی از دروس، فعالیتی با ایجاد یک سؤال در نظر گرفته شده که با ارائه پاسخ‌های گوناگون از سوی دانش‌آموزان، آموزگار اقدام به هدایت دانش‌آموز برای رسیدن به پاسخ صحیح می‌نماید.

الگویابی: به منظور درک روابط عددی، بخشی به عنوان الگویابی طراحی شده که دانش‌آموز با حل آن به کشف روابط اعداد دست یابد.

جدول و سرگرمی: به منظور ایجاد انگیزه لذت بیشتر دانش‌آموزان در حل مسایل ریاضی قسمتی تحت عنوان جدول و سرگرمی پیش‌بینی شده است.

فصل اول

▣ اعداد ترتیبی

▣ عدد ۱۰۰۰۰

▣ عددنویسی ۱۹۹۹۹ - ۱۰۰۰۰

▣ اعداد لاتین

▣ ماشین حساب

▣ ضرب ۶ - تقارن

▣ تقویم

بیر **اولین** حیوانی است که به پارک جنگلی
وارد می‌شود.

شیر **دومین** حیوانی است که به پارک جنگلی
وارد می‌شود.

خرگوش حیوانی است که به پارک جنگلی
وارد می‌شود.

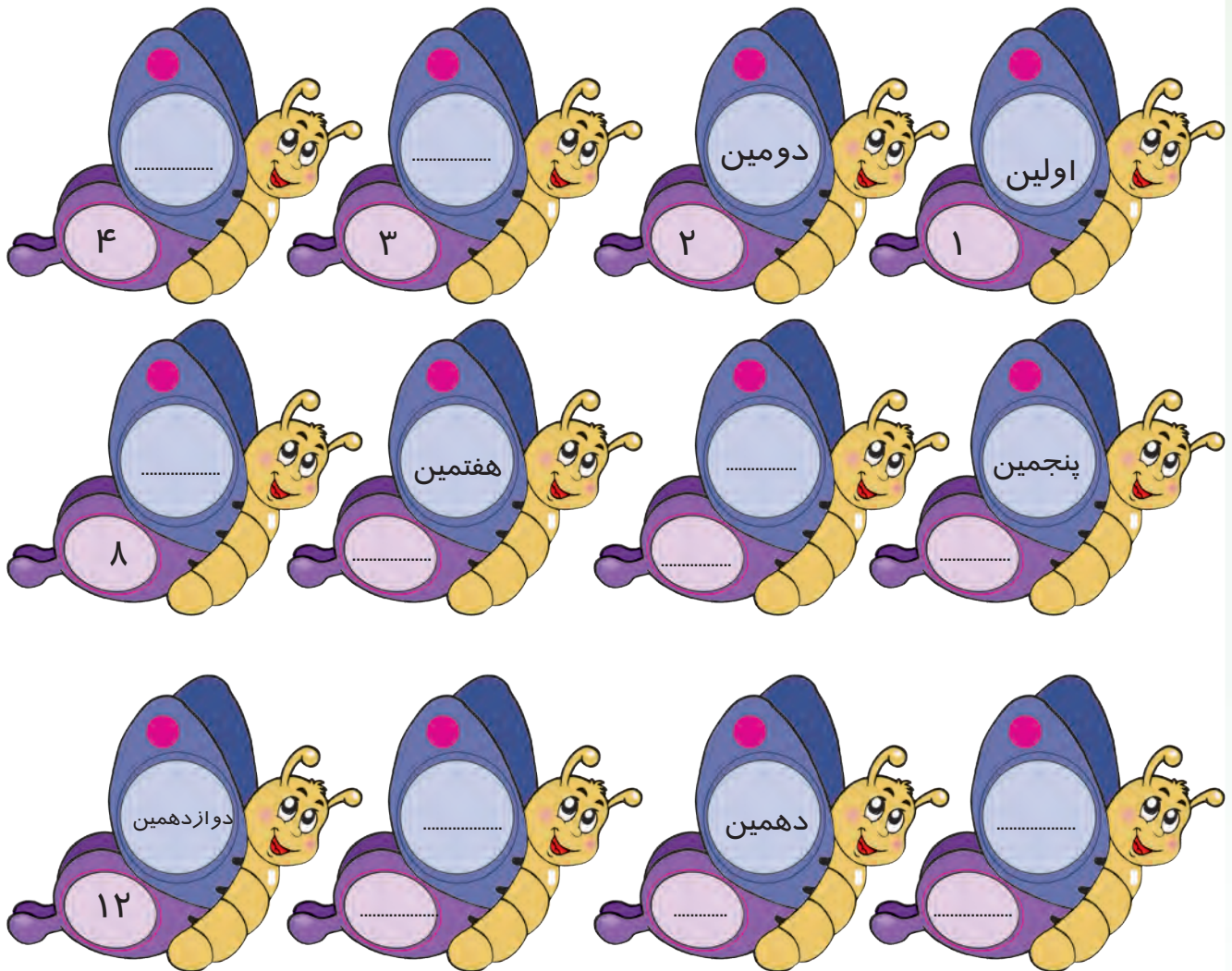
میمون حیوانی است که به پارک جنگلی
وارد می‌شود.

..... فیل

..... لاک‌پشت

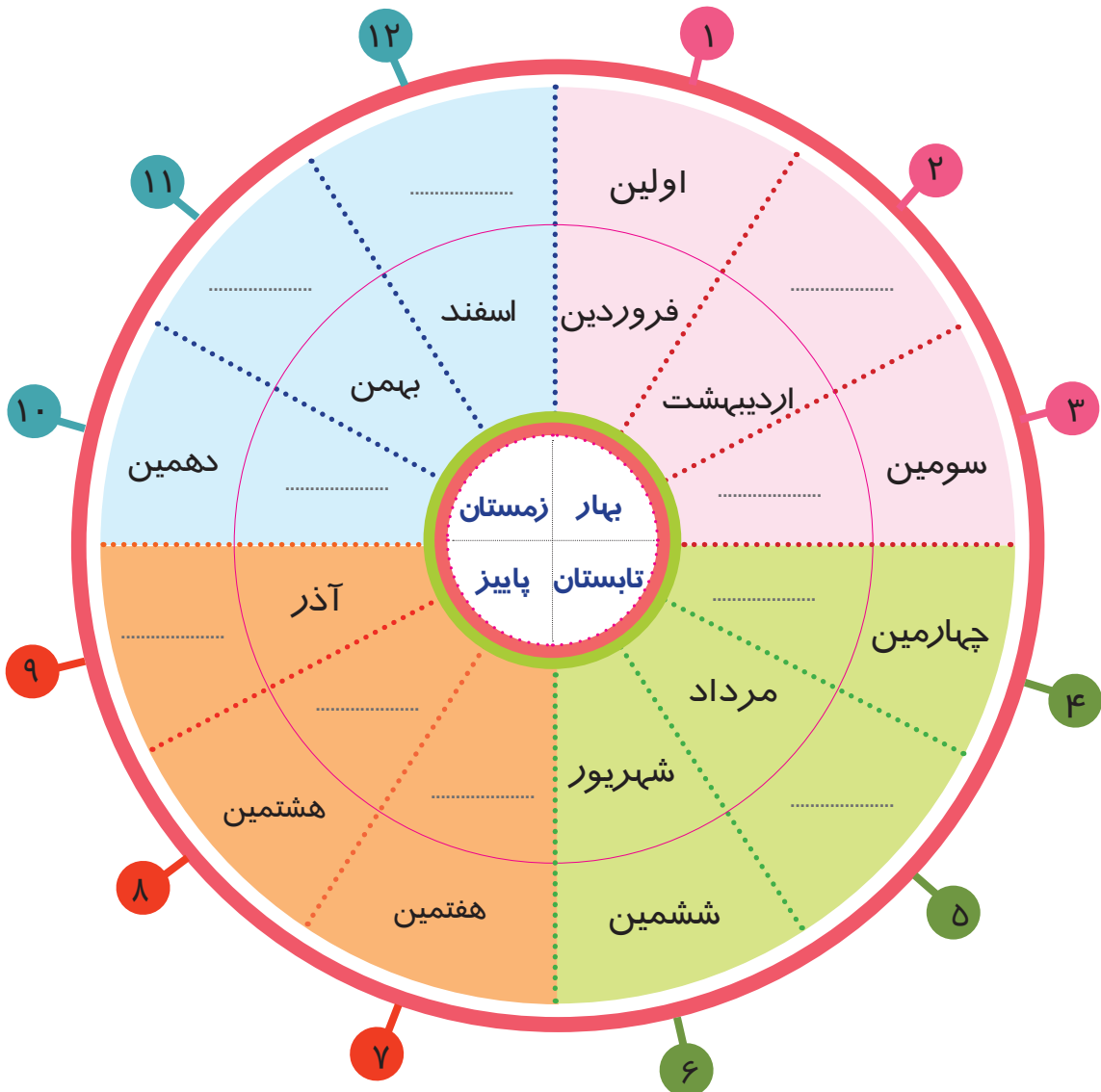
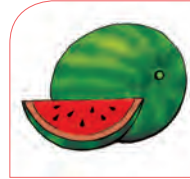
مانند نمونه انجام دهید.

تمرین

عدد ترتیبی هر فصل را بنویسید.

● هشتمین ماه سال نام دارد.

● دهمین ماه سال نام دارد.

● اولین ماه سال چه نام دارد؟

● ششمین ماه سال چه نام دارد؟

ریاضی و زندگی

برنامه هفتگی علی کامل نیست.
باتوجه به اطلاعات زیر درسی هایی را که نوشته نشده است، در جدول کامل کنید.

برنامه درسی هفتگی					
روزهای هفته	ساعت اول	ساعت دوم	ساعت سوم	ساعت چهارم	ساعت پنجم
شنبه	ریاضی	علوم	قرآن	اجتماعی	انشاء
یکشنبه	فارسی		املاء	مهارت	مهارت
دوشنبه	ریاضی	ریاضی	قرآن		انشاء
سه شنبه		علوم	املاء	ورزش	ورزش
چهارشنبه	ریاضی	ریاضی		هنر	دینی

● چهارمین روز هفته ریاضی

● سومین روز هفته فارسی

● دومین روز هفته دینی

● پنجمین روز هفته هنر

به تقویم امسال نگاه کنید.

در ماه آبان، اولین روز تعطیل چه روزی است؟

هشتمین روز ماه آبان چند شنبه است؟

بازی و ریاضی

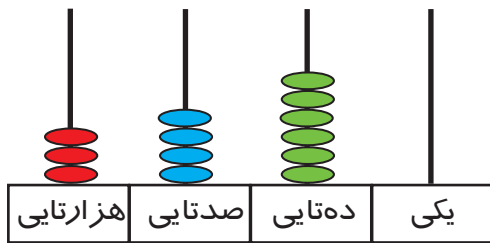

دانش آموزان کلاس را به دو گروه تقسیم کنید. دو سری کارت که روی یک سری آن ماه های سال و سری دیگر کارت اعداد ترتیبی اولین تا دوازدهمین نوشته شده باشد را در اختیار آنان قرار دهید. سپس از آن ها بخواهید با مطابقت کارت ماه های سال و کارت اعداد ترتیبی هر ماه بازی را ادامه دهند. هر گروهی که زودتر کارت های اعداد ترتیبی را با ماه های خودش کنار هم قرار دهد، برنده بازی خواهد بود.

مرور عدد نویسی

تمرین‌های زیر را انجام دهید.

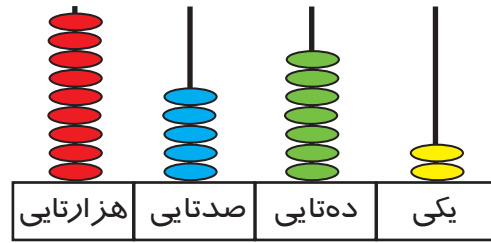

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
------	-------	-------	---------

..... + + +

..... به رقم:

..... به حروف:

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
------	-------	-------	---------

..... + + +

..... به رقم:

..... به حروف:

۸۰۰۰ + ۳۰۰ + ۱۰ + ۹ → به رقم:

..... به حروف:

۶۰۰۰ + ۲۰۰ + ۹۰ + ۵ → به رقم:

..... به حروف:

۷۶۴۰

..... + +

۹۵۰۲

..... + +

می‌دانیم که عدد صد دو صفر دارد.
حالا بگو عدد هزار چند صفر دارد؟

کامل کنید.

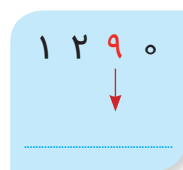
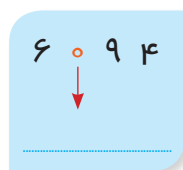
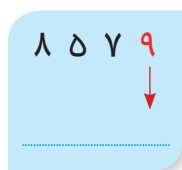
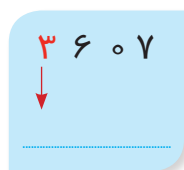
۷۰۳۹ می‌شود هزارتایی و صدتایی و دهتایی و یکی.

۵۱۶۹ می‌شود هزارتایی و صدتایی و دهتایی و یکی.

۹ هزارتایی و ۳ یکی و ۷ صدتایی و ۵ دهتایی می‌شود

۵ هزارتایی و ۳ صدتایی و ۲ یکی و ۵ دهتایی می‌شود

ارزش مکانی عددهای مشخص شده را بنویسید.

با رقم‌های ۳، ۰، ۶، ۹ سه عدد چهار رقمی بسازید.

اعداد زیر را به رقم و حروف بنویسید.

پنج هزار و هفتاد و سه:

نه هزار و هشتصد و دو:

۶۳۱۴:

۸۰۰۲:

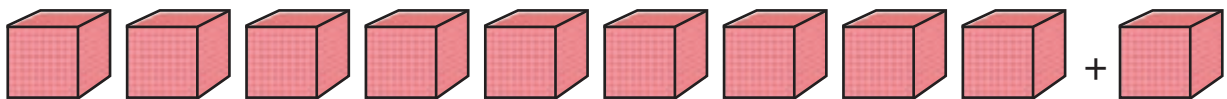

هر شکل نشان دهنده‌ی عدد ۱۰۰۰ است.

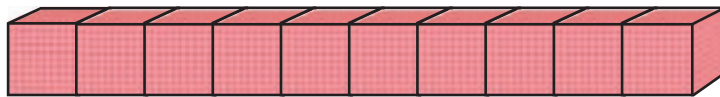
۹'۰۰۰ نه هزار

یک دسته ۱۰۰۰ تایی دیگر به آن‌ها اضافه کردیم.

۱۰'۰۰۰

۱۰ دسته ۱۰۰۰ تایی می‌شود ده هزار

جدول را با توجه به شکل کامل کنید.

ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
۱	۰	۰	۰	۰
۱۰۰۰۰	+	۰	+	۰

۱ ده هزارتایی و ۰ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی

عدد را از جدول خارج کرده به رقم و حروف بنویسید.

به رقم:

به حروف:

کار در کلاس

عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید.

تمرین

با توجه به شکل کامل کنید.

ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی

به رقم:

به حروف:

به رقم:

به حروف:

الگوی شمارش ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰ تا را ادامه دهید.

۱۰۰۰

..... ۷۰۰۰

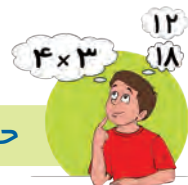

ریاضی و زندگی

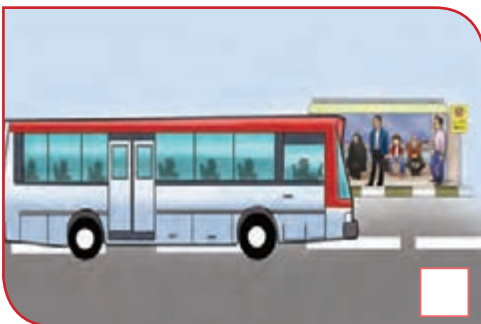

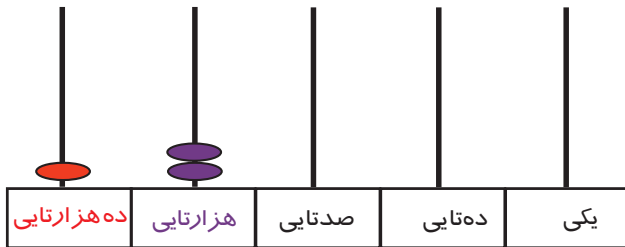
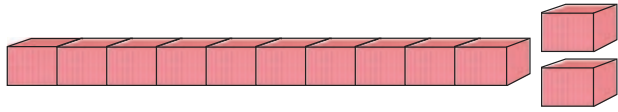
مبلغ قبض را بخوانید و بنویسید:

حدس بزن

حدس بزنید که ۱۰۰۰۰ نفر در کدام یک از مکان‌های زیر جای می‌گیرند؟

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
۰	۰	۰	۲	۱

*

$$۱۰۰۰۰ + ۲۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

آموزگار از شادی خواست تا ۱ مهره در میله ده هزارتایی، ۲ مهره در میله هزارتایی قرار دهد و در میله یکی، دهتایی، صدتایی هیچ مهره‌ای نگذارد. شادی مهره‌ها را گذاشت و آن را در جدول ارزش مکانی قرار داد. سپس آموزگار به او گفت: جدول را توضیح دهد.

شادی گفت:

۱ ده هزارتایی، ۲ هزارتایی، صدتایی، دهتایی و یکی. و عدد را از جدول خارج کرد و خواند.

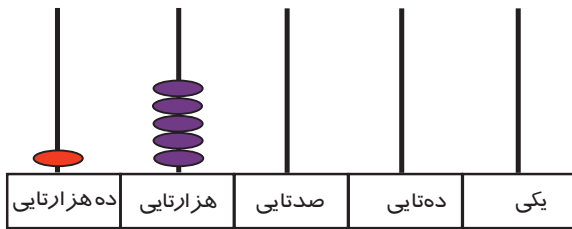
به رقم: ۱۲۰۰۰
به حروف: دوازده هزار

برای این که اعداد ۵ رقمی را راحت‌تر بخوانیم، باید چه کار کنیم؟

* در کل کتاب هدف بسط اعداد می‌باشد و جمع پنج عدد مورد نظر نیست.

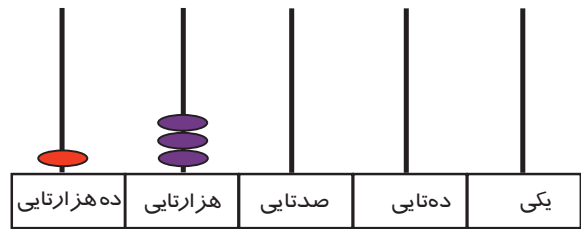

مانند نمونه انجام دهید.

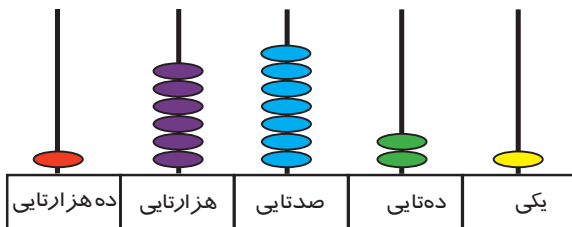
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
۰	۰	۰	۵	۱

۱۵'۰۰۰

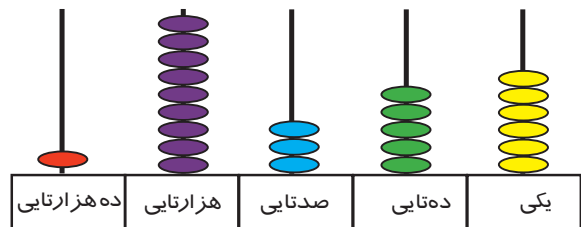
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

.....

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

.....

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

.....

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد، به رقم و حروف بنویسید.

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۱	۳	۰	۰	۰

به رقم: ۱۳'۰۰۰

به حروف: سیزده هزار

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۱	۱	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۱	۶	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۱	۸	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۷	۰۰۰

بخوان و بنویس: ۱۷ هزار

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۹	۰۰۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۲	۰۰۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۴	۵۰۰

بخوان و بنویس: ۱۴ هزار و ۵۰۰

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۶	۵۷۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۱	۰	۵۷۲

بخوان و بنویس:

مانند نمونه عددی را که در هر جدول مشخص شده است، به رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۱۰	۱۲۵

به رقم: ۱۰'۱۲۵

بخوان: ۱۰ هزار و ۱۲۵

به حروف: ده هزار و صد و بیست و پنج

هزار	
۱۸	۳۴۰

به رقم:

بخوان: هزار و

به حروف:

هزار	
۱۵	۷۶۱

به رقم: ۱۵'۷۶۱

به حروف: پانزده هزار و هفتصد و شصت و یک

هزار	
۱۹	۸۱۶

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه هر عدد را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

هزار	
۱۵	۳۲۰

۱- در روستای علی آباد ۱۵۳۲۰ نفر زندگی می‌کنند.
به حروف: پانزده هزار و سی صد و بیست

هزار	

۲- کارخانه‌ای در هر روز ۱۹۵۳۴ بسته پودر لباسشویی تولید می‌کند.
به حروف:

هزار	

۳- پدرام ۱۱۵۰۰ تومان پول دارد.
به حروف:

هزار	

۴- شهرداری تعداد ۱۴۲۵۰ گل بنفشه را در یک بوستان کاشته است.
به حروف:

عددهای زیر را بخوانید و عدد را در مرتبه خواسته شده بنویسید.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان	ده هزارگان	اعداد
					۱۰۷۶۴
					۱۱۵۲۹
					۱۰۰۰۸
					۱۹۹۹۰

ارزش رقم ۷ را در هر یک از عددهای زیر بنویسید.

۱۷۳۰۰
.....

۱۶۷۸۲
.....

۱۹۵۷۹
.....

ارزش مکانی رقم ۴ در کدام عدد کمتر است؟

۱۴۵۰۹
.....

۱۶۴۷۰
.....

۱۹۸۵۴
.....

جاهای خالی را پر کنید.

۱۸۶۲۹ می شود ده هزار تایی هزار تایی صد تایی ده تایی و یکی.

۱۷۳۰۵ می شود ده هزار تایی هزار تایی صد تایی ده تایی و یکی.

۱ ده هزار تایی و ۵ هزار تایی و ۶ صد تایی و ۰ ده تایی و ۷ یکی می شود:

۱ ده هزار تایی و ۰ هزار تایی و ۹ صد تایی و ۵ ده تایی و ۶ یکی می شود:

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

۱۷۵۱۸ - ۱۷۵۱۹ -

۱۴۰۰۷ - ۱۴۰۰۸ -

مانند نمونه برای هر عدد شکل بکشید.

۱۰۳۵۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰	۱۰ ۱۰ ۱۰ ۱۰ ۱۰
۱۱۲۱۳			
۱۳۵۰۰			

اعداد زیر را به رقم و حروف بنویسید.

..... ده هزار و پانصد و چهار :

..... چهارده هزار و ششصد و بیست :

۱۸۳۵۶ :

۱۰۸۹۲ :

با شمارش ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰ تا جدول زیر را کامل کنید.

	۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰			
				۱۹۰۰۰	

بازی و ریاضی

دانش آموزان را به دو گروه تقسیم کنید. به هر گروه کارتهای ۰ تا ۹ داده شود. هر گروه که در زمان معین تعداد اعداد ۵ رقمی بیشتری درست کرد، برنده است.

گروه ۱

گروه ۲

ریاضی و زندگی

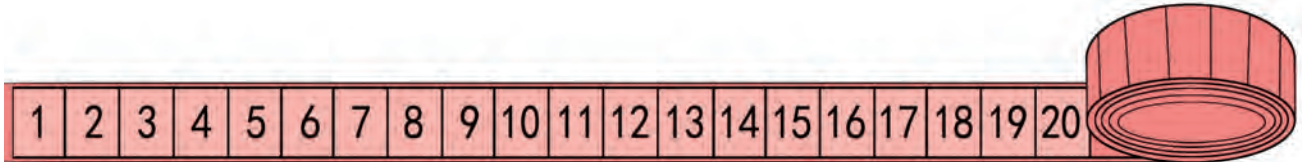

از دانش آموزان بخواهید قبض* برق منزل خود را به کلاس آورده و بخوانند.

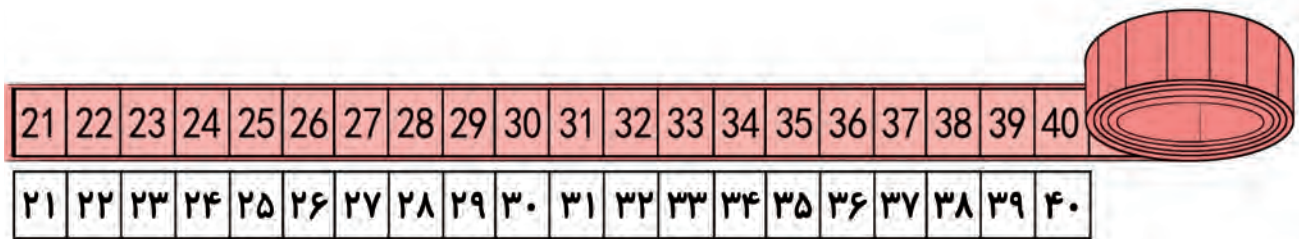
* والدین گرامی: از قبض خرید یا قبض‌هایی که ۵ رقمی هستند، استفاده کنید.

آموزگار یک متر را باز کرد و از جواد پرسید: متر را تا چه اندازه باز کردم؟
جواد گفت: ۲۰ سانتی متر

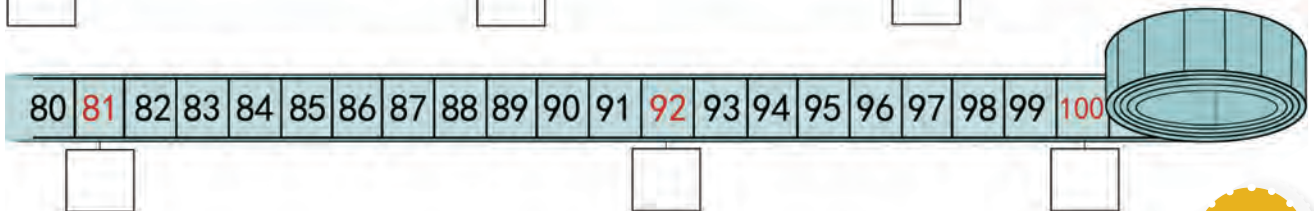
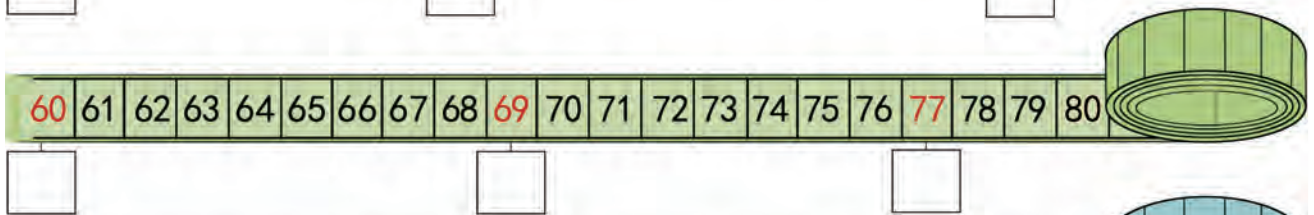
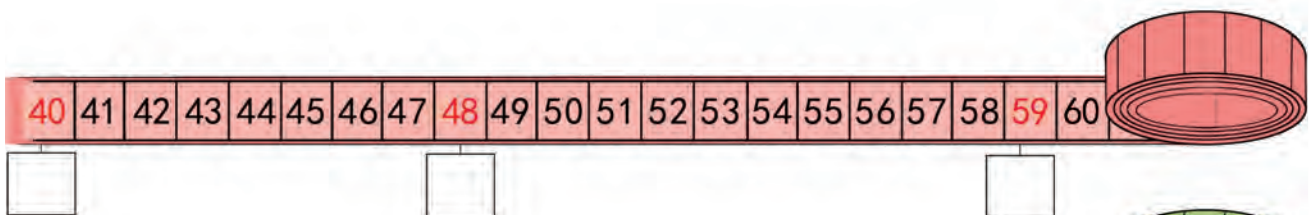

آموزگار دوباره مقداری از متر را باز کرد و در زیر متر اعداد را به فارسی نوشت. سپس از جواد پرسید: آخرین عددی که متر نشان می‌دهد چیست؟

جواد نوشت: ۴۰

حالا شما عددهایی که مشخص شده است را به فارسی بنویسید.

کامل کنید.

65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

۶۵															
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

با توجه به عدد لاتین داده شده، دور عدد فارسی آن خط بکشید.

63

۶۳ ۳۶ ۸۳

89

۹۸ ۶۸ ۸۹

52

۲۵ ۵۲ ۵۵

اندازه بگیرید و بنویسید.

♦ اندازه بلندی یک دفترچه یادداشت:

♦ اندازه بلندی یک لیوان:

♦ اندازه بلندی یک ماشین حساب:

آیا می‌دانید نام این وسیله چیست؟
از این وسیله چه استفاده‌هایی می‌توان کرد؟

به یک ماشین حساب نگاه کنید، کدام علامت‌ها را می‌شناسید؟
آنها را نام ببرید.

ما می‌توانیم از **ماشین حساب** برای حساب کردن جمع، تفریق، ضرب و تقسیم اعداد استفاده کنیم.
ابتدا دکمه روشن (ON) ماشین حساب را فشار دهید.
سپس عددهای زیر را با ماشین حساب نشان دهید.

۸

۶

۱۹

۲۵

۴۰

۷۳

استفاده از **ماشین حساب**، حساب کردن را سریع و آسان می‌کند.

وحید از آموزگار پرسید: چگونه می‌توانیم دو عدد ۷ و ۸ را با استفاده از ماشین حساب جمع کنیم؟

آموزگار پاسخ داد: ابتدا ماشین حساب را روشن می‌کنیم و عدد ۸ را فشار می‌دهیم، بعد علامت $+$ را فشار داده و سپس عدد ۷ را فشار می‌دهیم. بعد با فشار دادن علامت $=$ حاصل جمع یعنی عدد ۱۵ را روی صفحه‌ی نمایش ماشین حساب می‌بینیم.

کار در کلاس

جمع و تفریق‌های زیر را با ماشین حساب انجام دهید و پاسخ را بنویسید.

$$۸ + ۲ = \dots\dots\dots$$

$$۹ - ۷ = \dots\dots\dots$$

$$۴۰ + ۶ = \dots\dots\dots$$

$$۱۸ - ۳ = \dots\dots\dots$$

$$۲۴ + ۶۸ = \dots\dots\dots$$

$$۹۳ - ۲۶ = \dots\dots\dots$$

$$۲۰ + ۴۱ = \dots\dots\dots$$

$$۷۹ - ۲۳ = \dots\dots\dots$$

حل مسئله

برای حل مسئله‌های زیر از ماشین حساب استفاده کنید.

۱- یک فروشگاه لوازم الکتریکی از ۹۵ عدد لامپ، ۳۶ عدد آن را فروخته است. چند لامپ مانده است؟

لامپ مانده است. _____

۲- در کیسه‌ی احمد ۴۵ گردو بود. او ۱۶ گردو را شکست. چند گردو شکسته نشده است؟
گردو شکسته نشده است. _____

مرور ضرب

ضرب کنید.

$$1 \times 2 =$$

$$9 \times 3 =$$

$$5 \times 4 =$$

$$8 \times 5 =$$

$$6 \times 4 =$$

$$4 \times 5 =$$

جدول را کامل کنید.

×	۲	۳	۴	۵
۱	۲	۳	۴	
۲		۶	۸	
۳	۶		۱۲	
۴	۸		۱۶	۲۰
۵	۱۰			۲۵

مسئله حل کنید.

۱- در هر سبد ۴ سیب است. در ۷ سبد چند سیب است؟

۲- هر آدم ۲ پا دارد. ۹ آدم چند پا دارند؟

برای هر شکل یک ضرب بنویسید.

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

برای عبارت‌های ضرب شکل بکشید و پاسخ را بنویسید.

$$5 \times 2 = \square$$

$$3 \times 3 = \square$$

$$3 \times 5 = \square$$

$$6 \times 4 = \square$$

$$1 \times 6 = 6$$

کار در کلاس

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$2 \times 6 = \square$$

$$3 \times 6 = \square$$

$$4 \times 6 = \square$$

$$5 \times 6 = \square$$

$$6 \times 6 = \square$$

$$7 \times 6 = \square$$

$$8 \times 6 = \square$$

$$9 \times 6 = \square$$

برای هر دسته عبارت ضرب بنویسید.

$$\square \times \square = \square$$

$$\square \times \square = \square$$

برای عبارت‌های ضرب شکل بکشید.

$$1 \times 6 = \square$$

$$5 \times 6 = \square$$

$$1 \times 3 = \square$$

تمرین

$$1 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{6}$$

۱ بسته، ۶ قاشق دارد.

مانند نمونه پاسخ هر ضرب را بنویسید.

$$2 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۲ بسته قاشق دارد.

$$3 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۳ بسته قاشق دارد.

$$4 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۴ بسته قاشق دارد.

$$5 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۵ بسته قاشق دارد.

$$6 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۶ بسته قاشق دارد.

$$7 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۷ بسته قاشق دارد.

$$8 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۸ بسته قاشق دارد.

$$9 \times \begin{array}{|c|} \hline \text{6 spoons} \\ \hline \end{array} = \boxed{}$$

۹ بسته قاشق دارد.

پاسخ هر ضرب را بنویسید و عبارت ضرب را بخوانید.

$1 \times 6 = \dots$

$2 \times 6 = \dots$

$3 \times 6 = \dots$

$4 \times 6 = \dots$

$5 \times 6 = \dots$

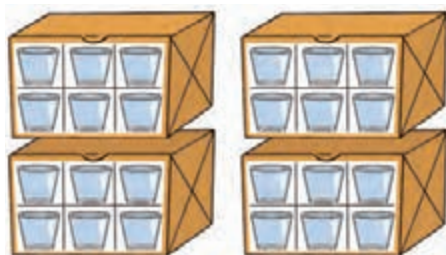
$6 \times 6 = \dots$

$7 \times 6 = \dots$

$8 \times 6 = \dots$

$9 \times 6 = \dots$

حل مسئله

۱- فروشنده‌ای ۴ بسته ۶ تایی استکان فروخته است. او چند استکان فروخته است؟

۲- در هر جعبه ۶ بشقاب غذاخوری است. در ۹ جعبه چند بشقاب غذاخوری است؟

ریاضی و زندگی

با استفاده از ماشین حساب تعداد اسباب بازی‌های زیر را حساب کنید.

علی آقا، در طبقه‌ی اول _____ توپ

در طبقه‌ی دوم _____ عروسک و

در طبقه‌ی سوم _____ ماشین گذاشته است.

به همراه مادر به آشپزخانه بروید و هر یک از وسایل (قاشق، بشقاب، لیوان و ...) را در دسته‌های ۶ تایی مرتب کنید. و با استفاده از ضرب، حساب کنید که از هر کدام چند تا است؟

وسایل مورد نیاز: کارت‌های ضرب

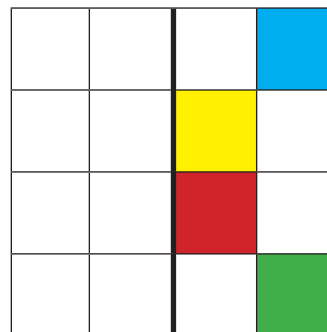
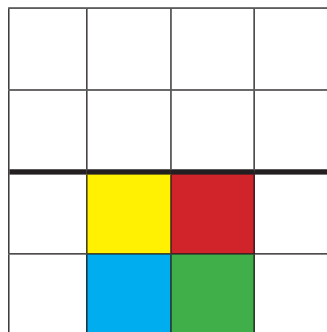
نحوه‌ی اجرا:

ابتدا یک سری کارت عبارت‌های ضرب ۶ مانند 1×6 تا 9×6 و یک سری دیگر حاصل کارت‌های فوق را مانند ۶ تا ۵۴ درست نمایید و سپس دانش‌آموزان را به دو گروه تقسیم کرده، کارت‌های عبارت ضرب را به یک گروه و کارت‌های حاصل ضرب را به گروه دیگر بدهید. از آن‌ها بخواهید تا کارت‌های ضرب و پاسخ را با یک دیگر جور کنند. بار دیگر جای گروه‌ها عوض می‌شود.

تقارن

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

فروردین	اردیبهشت	خرداد
تیر	مرداد	شهریور
مهر	آبان	آذر
دی	بهمن	اسفند

متین در ۱۵ مرداد ۱۳۸۶ به دنیا آمده است.
تاریخ تولد متین ۱۵ / ۵ / ۱۳۸۶ است.

او در تاریخ ۱ / ۷ / ۱۳۹۳ به کلاس اول رفت.
۱ / مهر / ۱۳۹۳

جاهای خالی را کامل کنید.

آموزگار به مناسبت روز دانش آموز ۱۳ / آبان / ۱۳۹۳ به متین هدیه داد.
۱۳۹۳ / /

متین با خانواده اش در روز ۲۲ / ۱۱ / ۱۳۹۳ در راهپیمایی شرکت کرد.
۱۳۹۳ / /

تمرین

مانند نمونه کامل کنید.

۱۳ / فروردین / ۱۳۸۱ ۱۳۸۱ / ۱ / ۱۳	۲۰ / دی / ۱۳۹۱ / /	۲۳ / خرداد / ۱۳۷۸ / /
۵ / ۴ / ۱۳۸۹ ۵ / تیر / ۱۳۸۹	۸ / ۹ / ۱۳۹۳ / /	۱۲ / ۲ / ۱۳۹۰ / /

ریاضی و زندگی

با توجه به مشخصات شناسنامه هر یک از اعضای خانواده، جدول زیر را کامل کنید.

نام	تاریخ تولد
.....	
.....	
.....	
.....	

مرور فصل ۱

تاریخ را کامل کنید.

تاریخ امروز: / /

فرهنگ نوشتن

ما از ماشین حساب برای انجام:

برای این که بتوانیم روزهای مهم سال مثل: روز تولد، روز مادر و ... را پیدا کنیم.
از استفاده می‌کنیم.

تمرین

هزار	

۱- چهارمین و یازدهمین ماه سال را بنویسید:

۲- عدد ۱۴۴۷۰ را در جدول بگذارید.

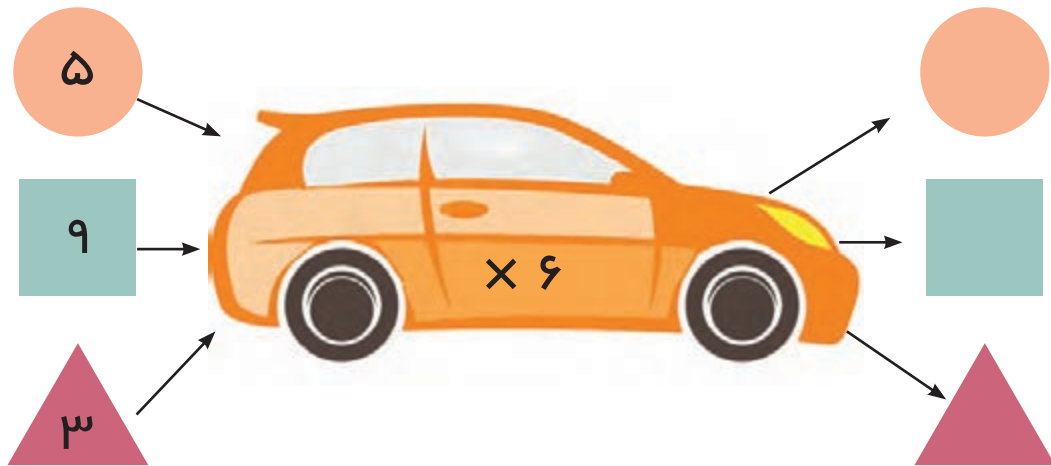
به حروف بنویسید:

در این عدد کدام رقم ۲ بار آمده است؟

ارزش مکانی آن‌ها را بنویسید.

.....

۳- کامل کنید.

۴- با استفاده از ماشین حساب مبلغ خرید این دو جنس را بنویسید.

۳۰۰ تومان

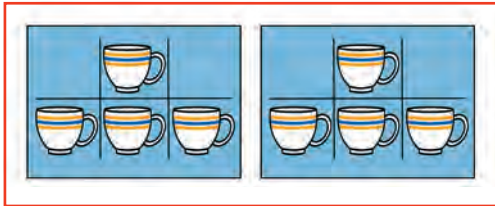

۶۵۰ تومان

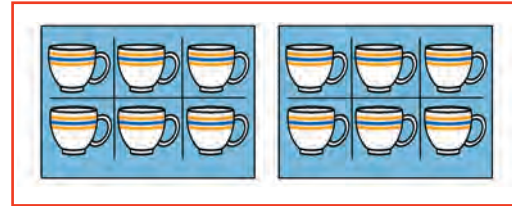

حدس بزن

حدس بزن کدام شکل نشان دهنده ۱۲ فنجان است.

تصویر ۲

تصویر ۱

از کجا فهمیدید؟

×	=	-	+
=		+	-
-	+		×
	-	×	=

جدول و سرگرمی

جدول زیر را با علامت‌های $(+ = - \times)$ کامل کنید. دقت کنید در هر ردیف علامت‌ها تکراری نباشند.

فرهنگ خواندن

صبا با مادرش به فروشگاه رفته بود. پس از خرید وسایل لازم، صبا هم از کیف خود یک ماشین حساب درآورد و قیمت تک تک اجناس را با هم جمع کرد و گفت: ۱۸۵۰۰ تومان. فروشنده هم با ماشین حساب خود محاسبه کرد و گفت: ۱۸۵۰۰ تومان. شما هم می‌توانید هنگام خرید از ماشین حساب استفاده کنید.

فصل دوم

□ پول ۱۰۰۰۰ ریالی

□ جمع ذهنی

□ جمع سه رقم با سه رقم (انتقال به دهگان)

□ عددنویسی ۲۰۰۰۰ - ۳۹۹۹۹

□ اعداد لاتین - تقارن

□ اندازه‌گیری (متر)

□ ضرب ۷

۱۰ اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی می‌شود ۱۰۰۰۰۰ ریال.

۵ اسکناس ۲۰۰۰۰ ریالی می‌شود ۱۰۰۰۰۰ ریال.

۲ اسکناس ۵۰۰۰۰ ریالی می‌شود ۱۰۰۰۰۰ ریال.

ریال _____
تومان _____

مبلغ هر کدام از پول‌های زیر را بنویسید.

ریال
تومان

ریال
تومان

ریال
تومان

تمرین

مقدار پولی را که برای خرید هر جنس لازم است مشخص کنید.

۱۰۰۰۰ ریال

۱۵۰۰۰ ریال

مریم با ۱۵۰۰ تومان کدام یک از وسایل زیر را می‌تواند بخرد؟

۱۲۰۰ تومان

☐

۱۶۰۰ تومان

☐

ریاضی و زندگی

با والدین خود به نزدیک‌ترین فروشگاه محل سکونت خود بروید. اگر این مقدار پول داشته باشید، چه اجناسی را می‌توانید بخرید؟ بنویسید.

با پول‌هایی که معلم در اختیار شما می‌گذارد، مقادیر زیر را جدا کنید.

۱۲۰۰ تومان

۱۰۰۰ تومان

۱۵۰۰ تومان

علی ۴ گردو داشت

ساخت مسئله (۱)

اعداد را در جای مناسب خود قرار دهید و مسئله بسازید.

۱- ماهیگیری دیروز ماهی گرفته بود.

امروز هم ماهی گرفته است.

او روی هم چند ماهی گرفته است؟

$$۱۲ + ۵ = \underline{\hspace{2cm}}$$

۲- تخم مرغ در یخچال بود.

مادر با تخم مرغ نیمرو درست کرد.

چند تخم مرغ باقی مانده است؟

$$۱۲ - ۵ = \underline{\hspace{2cm}}$$

آموزگار گفت: به جمع‌های مقابل نگاه کنید.

$$۴ + ۳ = ۷ \longrightarrow$$

$$۴۰ + ۳۰ = ۷۰ \longrightarrow$$

$$۴۰۰ + ۳۰۰ = ۷۰۰ \longrightarrow$$

جمع اعداد یک رقمی.

جمع دسته‌های ده‌تایی.

جمع دسته‌های صدتایی.

به این جمع‌ها، **جمع‌های ذهنی** می‌گویند.

جمع‌های زیر را به صورت ذهنی انجام دهید.

$$۵ + ۲ =$$

$$۵۰ + ۲۰ =$$

$$۵۰۰ + ۲۰۰ =$$

$$۶ + ۱ =$$

$$۶۰ + ۱۰ =$$

$$۶۰۰ + ۱۰۰ =$$

$$۳۰ + ۴۰ =$$

$$۲۰ + ۳۰ =$$

$$۷۰ + ۱۰ =$$

$$۴۰۰ + ۱۰۰ =$$

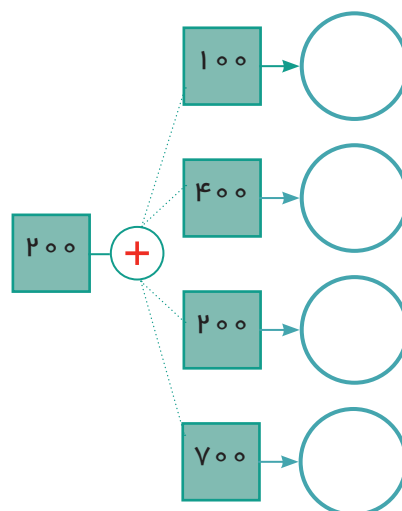
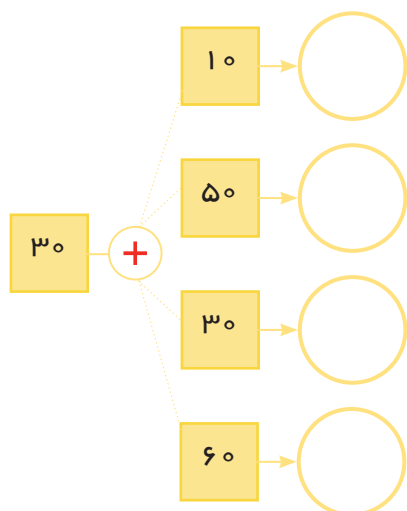
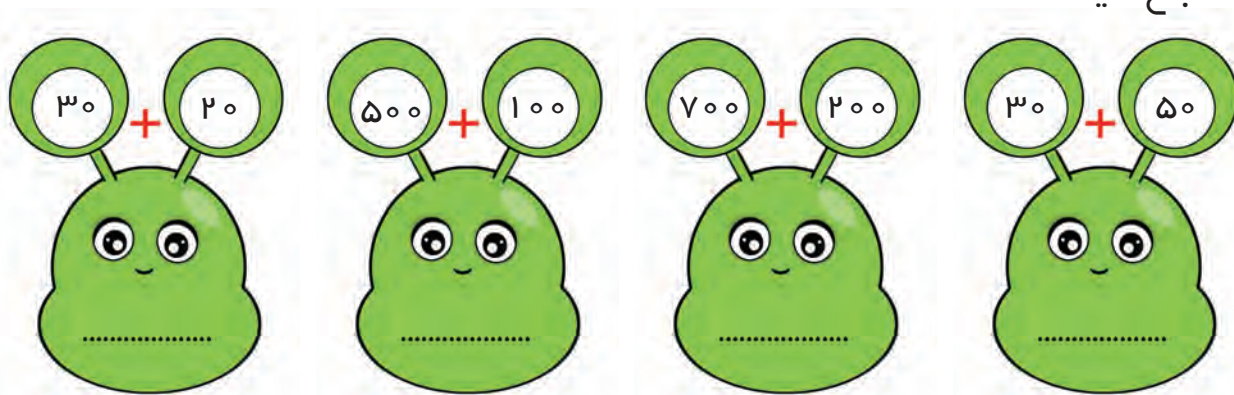
$$۳۰۰ + ۳۰۰ =$$

$$۵۰۰ + ۴۰۰ =$$

تمرین

جمع کنید.

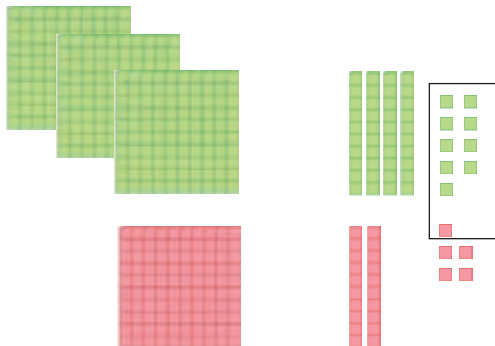
حل مسئله

حسن امروز از فروشگاه خرید کرد.

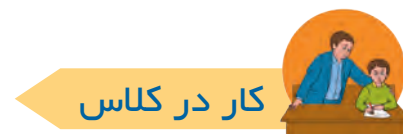

او چند تومان خرید کرده است؟

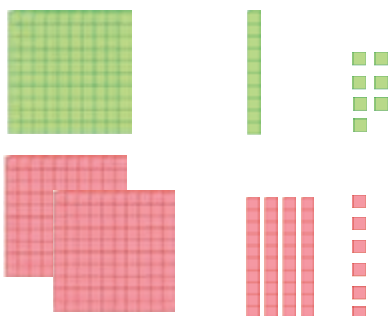

صدتایی	دهتایی	یکی
۳	۴	۹
+ ۱	۲	۵
۴	۷	۴

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ ۳۴۹ \\ + ۱۲۵ \\ \hline ۴۷۴ \end{array}$$

جمع کنید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۱	۱	۷
+ ۲	۴	۶

$$\begin{array}{r} ۱۱۷ \\ + ۲۴۶ \\ \hline \end{array}$$

جمع‌های زیر را بنویسید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۴	۵	۹
+ ۱	۳	۹

$$\begin{array}{r} ۴۵۹ \\ + \dots\dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸۱۷ \\ + ۱۷۵ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۰۸ \\ + ۲۶۶ \end{array}$$

تمرین

اعداد را زیر هم نوشته و با هم جمع کنید.

۱۳۹ و ۵۸۱

۷۶۸ و ۱۲۴

حل مسئله

ابتدا مسئله‌های زیر را حل کنید. سپس با ماشین حساب جواب‌ها را امتحان کنید.

۱- باغبانی در گلخانه‌ی خود ۵۲۷ شاخه گل رز و ۲۱۴ شاخه گل مریم کاشت. این باغبان روی هم چند شاخه گل رز و مریم کاشته است؟

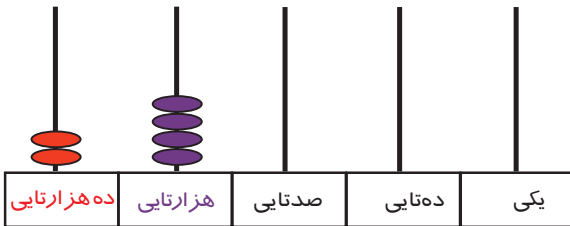
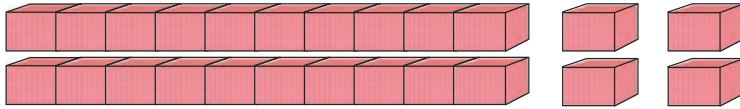
۳- با کمک ماشین حساب مبلغ پرداخت اجناس زیر را حساب کنید.

۳۷۵ تومان

۵۱۵ تومان

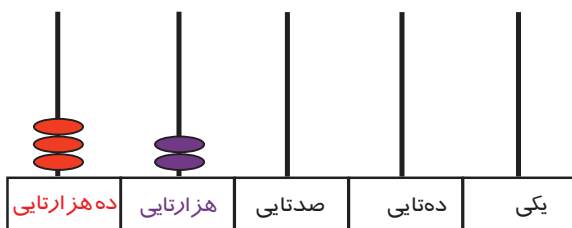
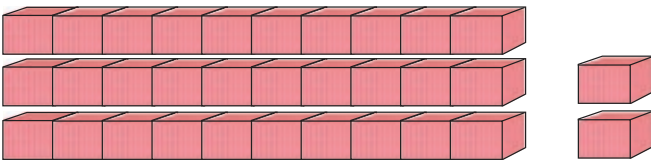
به ۲ ده هزارتایی و ۴ هزارتایی
و ۰ صدتایی و ۰ ده‌تایی و ۰ یکی می‌گوییم:

ده‌هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	ده‌تایی	یکی
۲	۴	۰	۰	۰

به رقم: ۲۴'۰۰۰

به حروف: بیست و چهار هزار

$$۲۰۰۰۰ + ۴۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

به ۳ ده‌هزارتایی و ۲ هزارتایی
و ۰ صدتایی و ۰ ده‌تایی و ۰ یکی می‌گوییم:

ده‌هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	ده‌تایی	یکی
۳	۲	۰	۰	۰

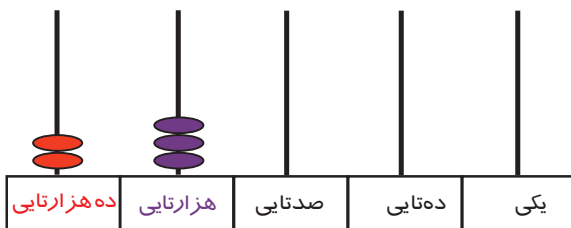
به رقم: ۳۲'۰۰۰

به حروف: سی و دو هزار

$$۳۰۰۰۰ + ۲۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

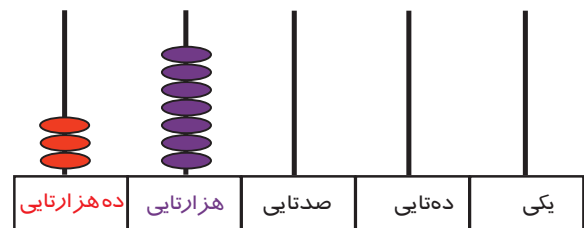

مانند نمونه انجام دهید.

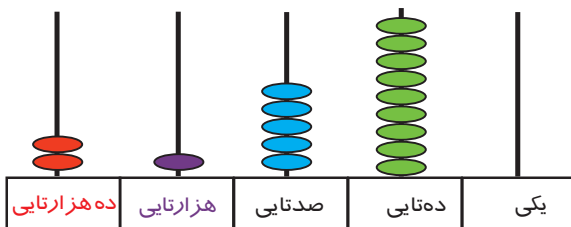
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
0	0	0	3	2

۲۳'۰۰۰

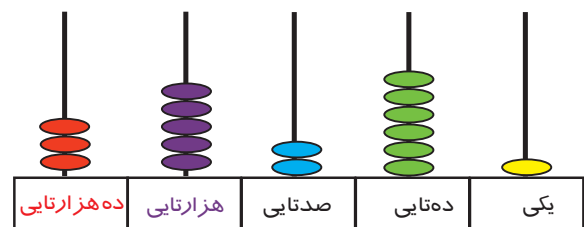
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
0	0	0	7	3

.....

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
0	0	4	1	2

.....

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی
1	5	2	7	3

.....

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد به رقم و به حروف بنویسید.

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۲	۵	۰	۰	۰

به رقم: ۲۵'۰۰۰

به حروف: بیست و پنج هزار

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۲	۷	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۳	۳	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۳	۸	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

هزار		
دهگان	یکان	
۲	۳	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس: ۲۳ هزار

هزار		
دهگان	یکان	
۲	۹	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۳	۵	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۳	۱	۷ ۰ ۰

بخوان و بنویس: ۳۱ هزار و هفتصد

هزار		
دهگان	یکان	
۳	۸	۷ ۴ ۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۳	۱	۷ ۴ ۵

بخوان و بنویس:

مانند نمونه عددی را که در هر جدول مشخص شده است با رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۲۰	۵۳۰

به رقم: ۲۰'۵۳۰

بخوان: ۲۰ هزار و ۵۳۰

به حروف: بیست هزار و پانصدوسی

هزار	
۳۴	۷۹۲

به رقم:

بخوان: هزار و

به حروف:

عدد هر جدول را به رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۲۶	۱۸۰

به رقم:

به حروف:

هزار	
۳۹	۷۰۰

به رقم:

به حروف:

تمرین

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$31'835 - 31'836 - \dots$$

$$24'008 - \dots - 24'010$$

عددها را مانند نمونه به هم وصل کنید.

۳۵۰۱۷	●	●	سی و شش هزار و صد و چهل و پنج
۳۶۱۴۵	●	●	بیست و چهار هزار
۲۷۰۰۱	●	●	سی هزار و نهصد
۳۰۹۰۰	●	●	بیست و هفت هزار و یک
۲۴۰۰۰	●	●	سی و پنج هزار و هفده

هر عدد را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

۱- یک کارخانه کفش در مدت یک ماه ۳۷۵۷۰ جفت کفش تولید می‌کند.

هزار	

به حروف:

هزار	

۲- سهیل یک کیف به قیمت ۳۹۰۰۰ تومان خریده است.

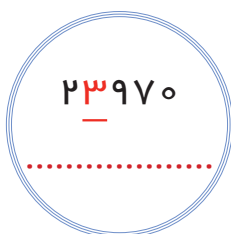
به حروف:

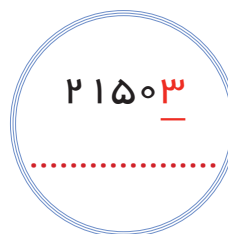
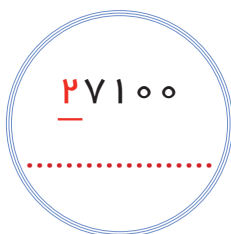
عددهای زیر را بخوانید و عدد را در مرتبه ی خواسته شده بنویسید.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان	ده هزارگان	اعداد
					۲۰۴۶۷
					۳۱۳۰۵
					۳۰۰۰۱
					۲۸۷۴۰

ارزش رقم ۳ را در هر یک از عددهای زیر بنویسید.

مرتبه ی عددهایی که زیر آن خط کشیده شده است را مشخص کنید.

۲۰۳۶۹ می شود ده هزارتایی هزارتایی صدتایی دهتایی و یکی.

۳۴۷۰۳ می شود ده هزارتایی هزارتایی صدتایی دهتایی و یکی.

۲ ده هزار تایی، ۶ هزارتایی، ۵ صدتایی، ۰ دهتایی و ۳ یکی می شود:

۳ ده هزار تایی، ۰ هزارتایی، ۹ صدتایی، ۷ دهتایی و ۰ یکی می شود:

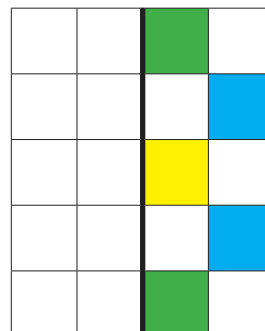
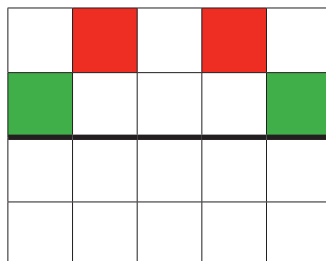
قیمت هر یک از اجناس زیر را بخوانید.

تقارن

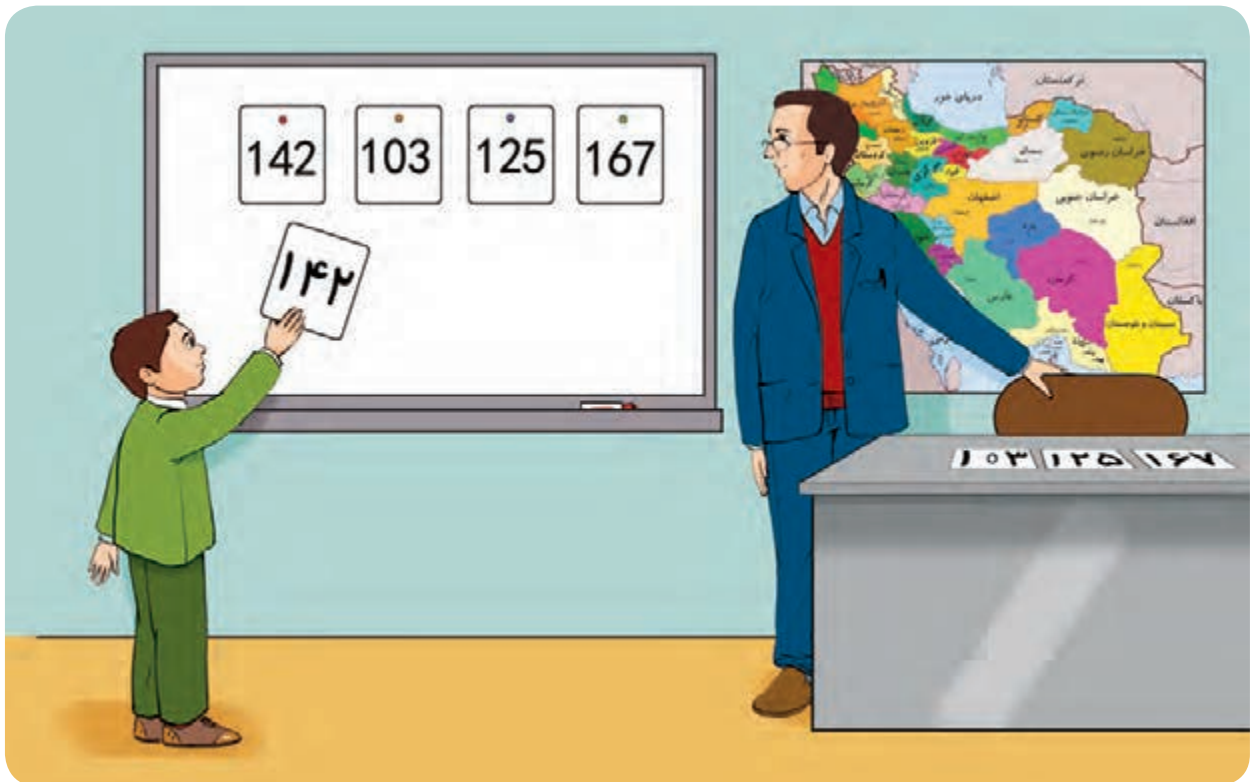

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

آموزگار کارت‌های اعداد لاتین را روی تابلو کلاس چسباند و از آرش خواست تا کارت اعداد فارسی آن‌ها را بچسباند.

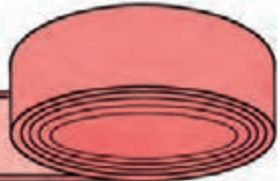
شما هم اعداد لاتین را به فارسی بنویسید.

142	103	125	167
۱۴۲			

با توجه به اعداد لاتین، فارسی آن را بنویسید.

138	139	140	141	142	143	144	145
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

۱۳۸	۱۳۹						
-----	-----	--	--	--	--	--	--

اعداد زیر را روی ماشین حساب نشان دهید.

۱۷۳	۲۵۶	۶۸۰	۵۴۹	۷۰۳	۹۲۰
-----	-----	-----	-----	-----	-----

با توجه به عدد لاتین داده شده، دور عدد فارسی آن خط بکشید.

127	۷۱۲	۲۱۷	۱۲۷
-----	-----	-----	-----

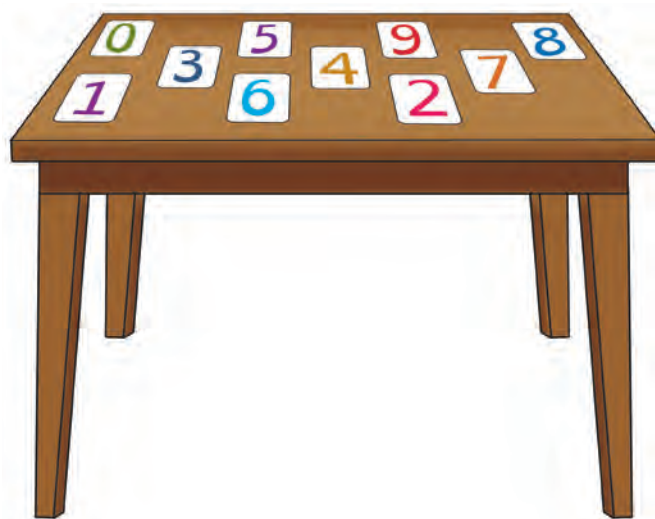
345	۴۳۵	۳۴۵	۵۴۳
-----	-----	-----	-----

806	۸۰۶	۶۸۰	۸۶۰
-----	-----	-----	-----

بازی و ریاضی

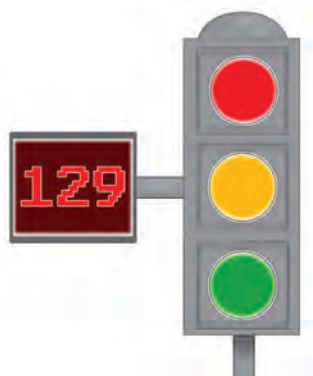
کارت‌های ۰ تا ۹ لاتین را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید تا اعداد ۲ و ۳ رقمی بسازند و بخوانند. هر گروه که اعداد بیشتری بسازد، برنده است.

ریاضی و زندگی

به اطراف خود نگاه کنید و اعداد لاتین سه رقمی را پیدا کنید.

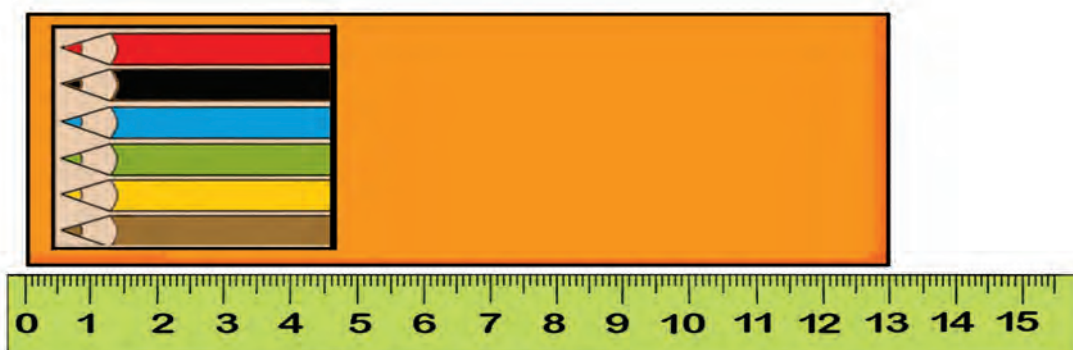
مرور اندازه گیری

اندازه‌ی مداد سانتی‌متر است.

اندازه‌ی آچار سانتی‌متر است.

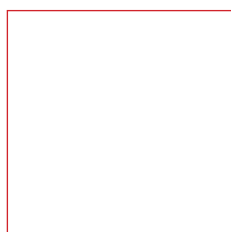
اندازه‌ی جعبه‌ی مداد رنگی سانتی‌متر است.

با کمک خط کش اندازه‌ی پاره‌خط زیر را به دست آورید.

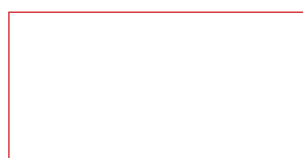

..... سانتی‌متر

هر ضلع شکل‌های زیر را اندازه گرفته و بنویسید.

..... سانتی‌متر

..... سانتی‌متر

آموزگار از مونا و پریسا خواست که هر کدام اندازه‌ی میز را با وجب اندازه بگیرد.
 مونا با وجب خود میز را اندازه گرفت و گفت: ۶ وجب.
 پریسا با وجب خود میز را اندازه گرفت و گفت: ۷ وجب.
 آموزگار هم با وجب خود اندازه گرفت و گفت: ۵ وجب.

آموزگار از دانش‌آموزان خواست تا با هم گفت‌وگو کنند که چرا اندازه‌های آن‌ها یکسان نیست و با هم فرق دارند؟

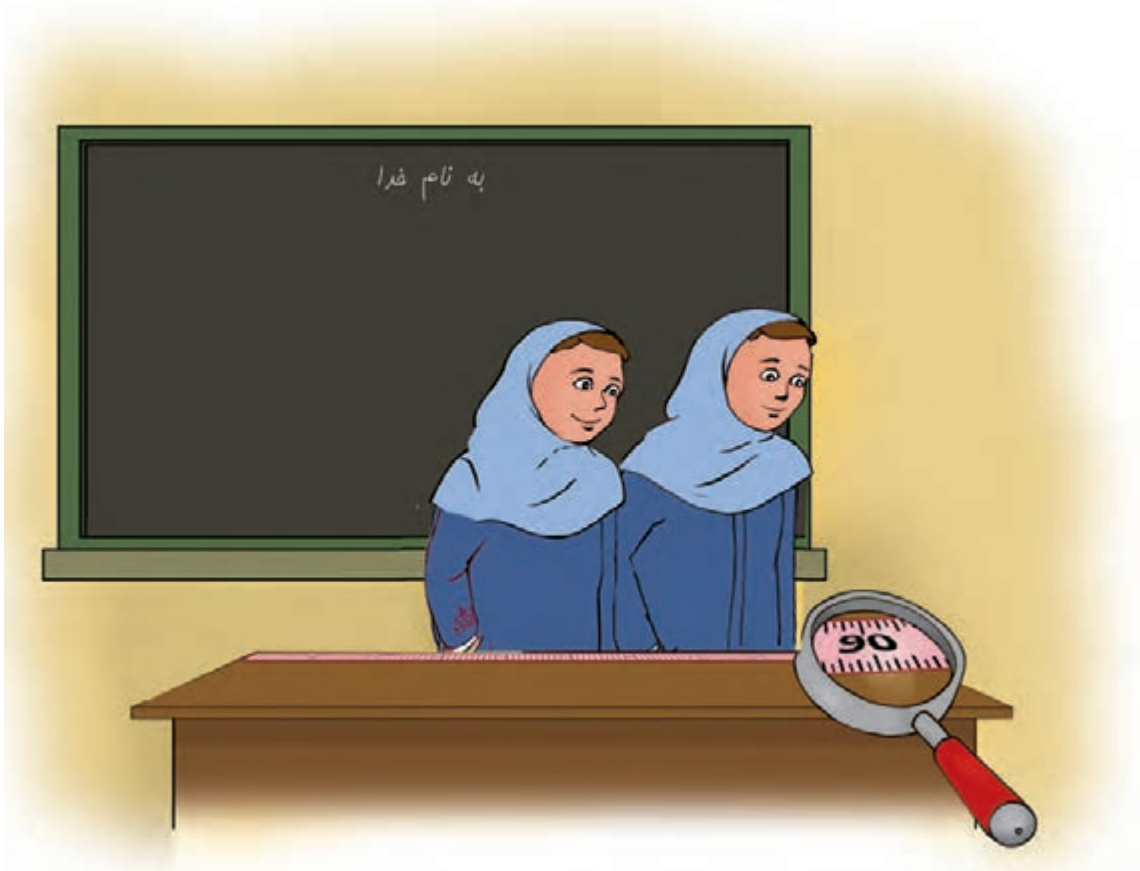
شما هم اندازه‌ی میز معلم و اندازه‌ی نیمکت کلاس را با وجب خود اندازه بگیرید.

اندازه‌ی میز معلم وجب.

اندازه‌ی نیمکت کلاس وجب.

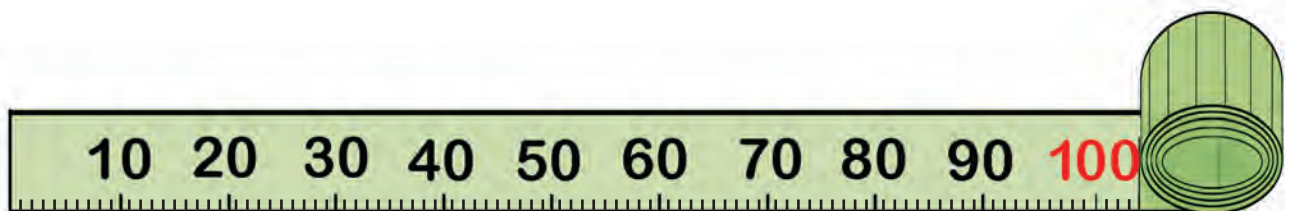
آیا اندازه‌های شما یکسان شده‌اند؟

آموزگار با استفاده از **متر** میز خود را اندازه گرفت، **۹۰ سانتی متر** بود. سپس از مونا و پریسا خواست که آن‌ها هم اندازه‌ی میز را با متر اندازه بگیرند.

هر دو میز را اندازه گرفتند و گفتند: **۹۰ سانتی متر**

برای اندازه‌گیری دقیق و یکسان اشیاء، از وسیله‌ای به نام **متر** که واحد آن **سانتی متر** است استفاده می‌کنیم.

یک متر ۱۰۰ **سانتی متر** است.

کار در کلاس

اندازه‌ی هر یک از اشیای زیر را بنویسید.

..... سانتی‌متر

..... سانتی‌متر

..... سانتی‌متر

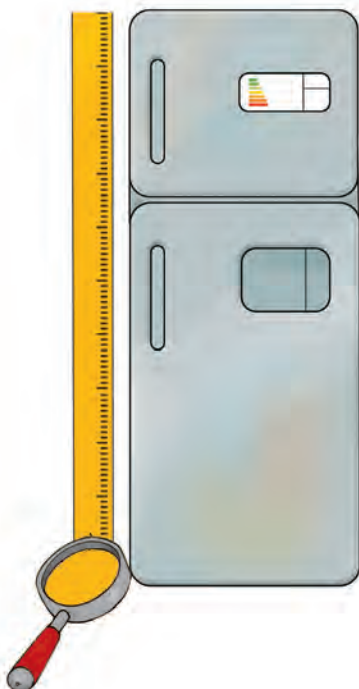
..... سانتی‌متر

ریاضی و زندگی

با استفاده از متر اندازه‌های خواسته شده را پیدا کنید.

اندازه

اندازه‌ی کیف خود

اندازه‌ی یک قاب عکس

اندازه‌ی یک کابینت

اندازه‌ی اجاق گاز

اندازه‌ی یخچال

$$1 \times 7 = \square$$

کار در کلاس

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$2 \times 7 = \square$$

$$3 \times 7 = \square$$

$$4 \times 7 = \square$$

$$5 \times 7 = \square$$

$$6 \times 7 = \square$$

$$7 \times 7 = \square$$

$$8 \times 7 = \square$$

$$9 \times 7 = \square$$

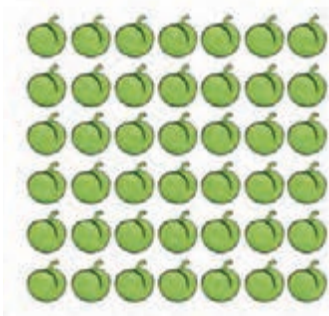
دسته‌های ۷ تایی برای هر شکل درست کنید و عبارت ضرب آن را بنویسید.

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

برای عبارت‌های ضرب، شکل بکشید و پاسخ را بنویسید.

$$۲ \times ۷ = \square$$

$$۵ \times ۷ = \square$$

$$۳ \times ۷ = \square$$

تمرین

مانند نمونه پاسخ هر ضرب را بنویسید.
۱ هفته ۷ روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۱ ×

= ۷

۲ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۲ ×

=

۳ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۳ ×

=

۴ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۴ ×

=

۵ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۵ ×

=

۶ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۶ ×

=

۷ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۷ ×

=

۸ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۸ ×

=

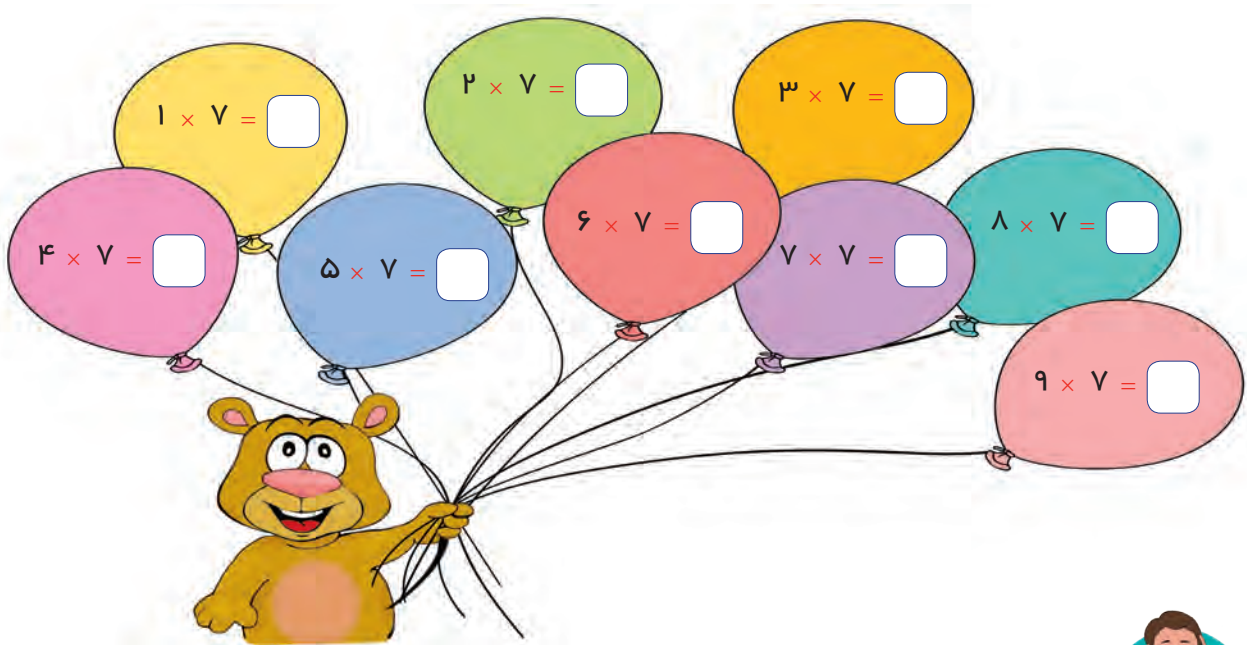
۹ هفته روز دارد.

روزهای هفته	
۱	شنبه
۲	یکشنبه
۳	دوشنبه
۴	سه شنبه
۵	چهارشنبه
۶	پنجشنبه
۷	جمعه

۹ ×

=

پاسخ هر ضرب را بنویسید و سپس عبارت ضرب را بخوانید.

حل مسئله

۱- در یک گلدان ۷ شاخه گل است. در ۵ گلدان چند شاخه گل وجود دارد؟

۲- در حیاط مدرسه امید، دانش‌آموزان در ۹ ردیف ۷ تایی ایستاده‌اند. چند دانش‌آموز در صف ایستاده‌اند؟

۳- میوه‌فروشی ۴ جعبه سیب دارد. اگر در هر جعبه ۷ سیب قرمز باشد. تعداد سیب‌های قرمز چقدر است؟

با استفاده از کارتهای عدد پاسخ ضربها را مشخص کنید.

$3 \times 7 =$
$8 \times 7 =$
$5 \times 7 =$
$9 \times 7 =$
$4 \times 7 =$

۳۵

۵۶

۲۱

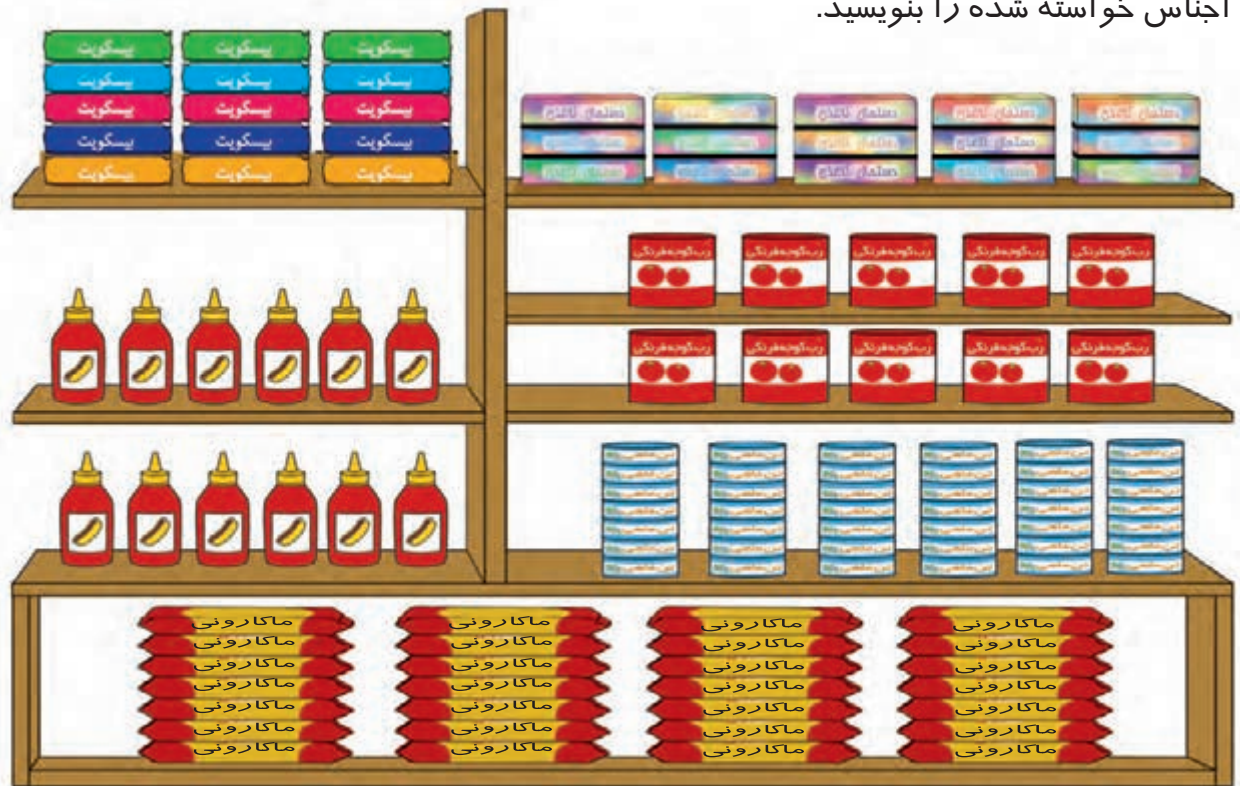
۶۳

۲۸

ریاضی و زندگی

به قفسه‌های فروشگاه زیر نگاه کنید و با استفاده از ماشین حساب و انجام عمل ضرب، تعداد اجناس خواسته شده را بنویسید.

تعداد ماکارونی‌ها: _____

تعداد تن ماهی‌ها: _____

تعداد بیسکویت‌ها: _____

مرور فصل ۲

تاریخ امروز: / /

تاریخ را کامل کنید.

فرهنگ نوشتن

از پدر یا مادر خود ۲۰۰۰ تومان پول بگیرید.
با آن پول چیزی بخرید. خرید خود را بنویسید.

تمرین

۱- زهرا فلک خود را شکست.

او چقدر پول پس انداز کرده است؟

۲- جمع کنید:

۳۲۸ و ۴۶۲

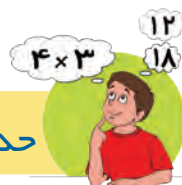
۳- عددی هستم که یکانم ۳، دهگانم ۵، صدگانم ۷، یکان هزارم ۰ و دهگان هزارم ۳ می باشد. من چه عددی هستم؟

۴- اندازه‌ی قد شما چقدر است؟

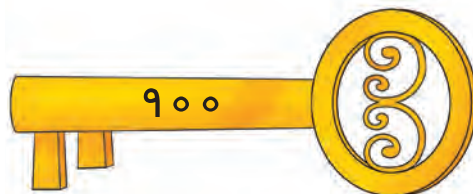
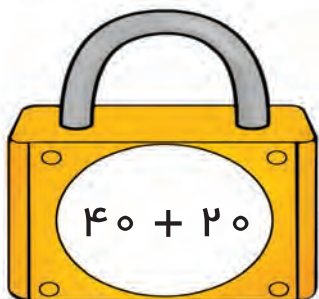
۵- تعداد گل‌ها را حساب کنید.

حدس بزن

کدام کلید کدام قفل را باز می‌کند؟ آن‌ها را به هم وصل کنید.

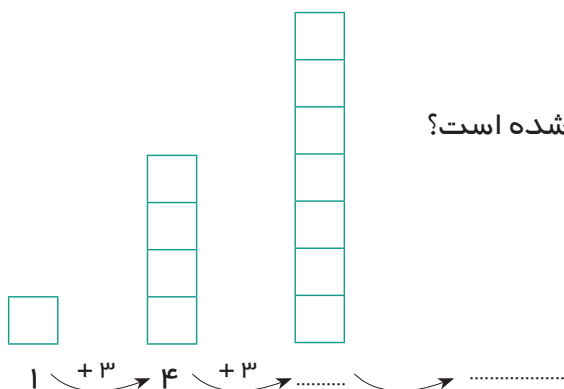
الگویابی

فکر می‌کنید شکل بعدی از چند مربع تشکیل شده است؟

حالا شکل را بکش.

جوابت درست بود یا نه؟

هرکاری ابزار مخصوص به خود دارد.
شما وقتی به مغازه‌ی پارچه فروشی می‌روید.
متر و قیچی را در آن جا می‌بینید.
متر پارچه فروش‌ها، فلزی و ۵۰ سانتی متری است.

فصل سوم

- زوج و فرد
- مقایسه اعداد (۱) (۳۹۹۹۹-۱۰۰۰۰)
- تفریق سه رقم از سه رقم (انتقال از دهگان)
- عددنویسی (۶۹۹۹۹-۴۰۰۰۰)
- پول ۲۰۰۰۰ ریالی
- ضرب ۸
- تفریق ذهنی

می‌دانید اعدادی که یکان آن‌ها $\circ$ باشد اعداد زوج و اعدادی که یکان آن‌ها ۱ باشد اعداد فرد هستند.

به این دو شماره توجه کنید.

۳۴۰۹

عدد ۳۴۰۹ فرد است.

۲۳۵۶

عدد ۲۳۵۶ زوج است.

عدد ۳۶۲۵ زوج است یا فرد؟

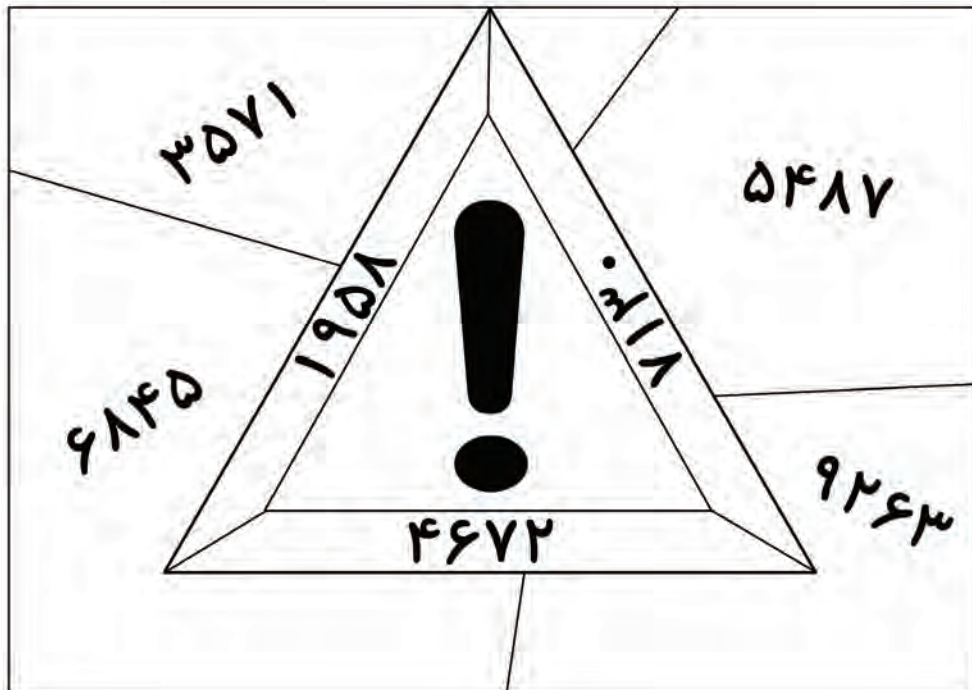

اعداد داده شده را در جدول زیر طبقه‌بندی کنید.

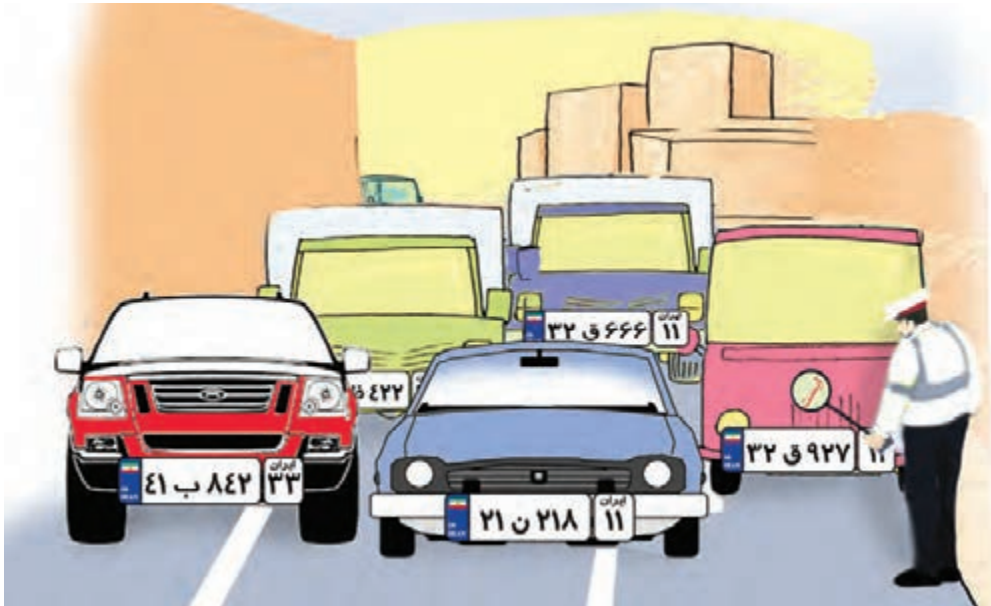
۸۹۰۷ - ۳۲۹ - ۶۵۰۰ - ۵۹۶۱ - ۷۴۸

فرد	زوج

در تصویر زیر اعداد زوج را رنگ کنید. چه شکلی به دست آمده است؟

این علامت را در کجا می‌بینید؟

به نظر شما چرا پلیس این ماشین را متوقف کرده است؟

علی ۴۰ گردو داشت

ساخت مسئله (۲)

با گذاشتن شماره، مسئله‌ی به هم ریخته را مرتب کنید.

مادر بزرگ در یک کیسه ۴۰ گردو داشت.

☐

حالا مادر بزرگ چند گردو دارد؟

☐

در کیسه دیگر هم ۲۵ گردو دارد.

☐

یک تیم فوتبال ۱۸ نفر بازیکن دارد.

☐

چند بازیکن یار ذخیره هستند؟

☐

اگر ۱۱ نفر در زمین مسابقه بازی کنند.

☐

مرور مقایسه اعداد

در جای خالی علامت ($<$ $=$ $>$) بگذارید.

۱۸۷۴ ۳۷۲

۴۹۵۰ ۴۹۵۰

۶۵۰۰ ریال

۵۲۵۰ ریال

ریال

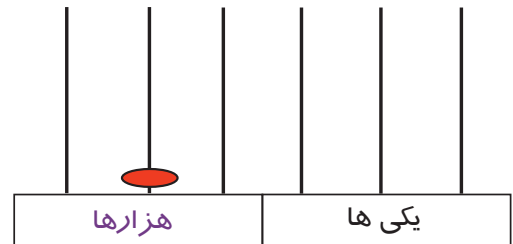
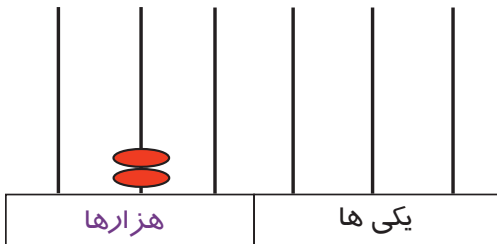

ریال

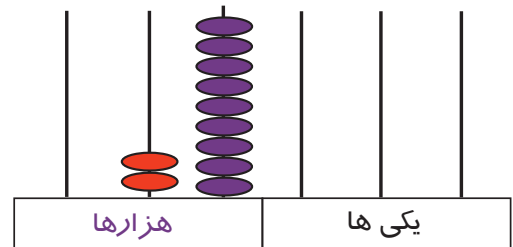
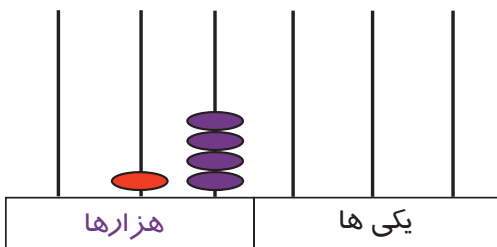
قیمت یک عروسک ۶۵۰۰ تومان است. قیمت یک توپ ۳۵۰۰ تومان است.
قیمت عروسک کمتر است یا قیمت توپ؟

مقایسه کنید و علامت مناسب ($<$ $=$ $>$) بگذارید.

$$20'000 > 10'000$$

..... ○

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۰	۳	۷	۱

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۰	۵	۷	۲

$$17'300 < 27'500$$

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۵	۸	۴	۳

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۶	۸	۴	۳

..... ○

در جای خالی علامت ($<$ $=$ $>$) بگذارید.

۱۰۷۳۹ ۱۰۷۰

۲۷۹۹۱ ۳۷۸۹۱

۳۵۴۶۱ ۲۸۰۸۰

۱۳۴۰۰ ۱۳۴۰۰

با توجه به قیمت هر جنس علامت مناسب ($<$ $=$ $>$) بگذارید.

۲۲۰۰۰ ریال

۲۹۰۰۰ ریال

۳۸۰۰۰ ریال

۱۵۵۵۰ ریال

عدد پول‌های هر ردیف را بنویسید و علامت ($< = >$) بگذارید.

ریال _____

ریال _____

ریال _____

ریال _____

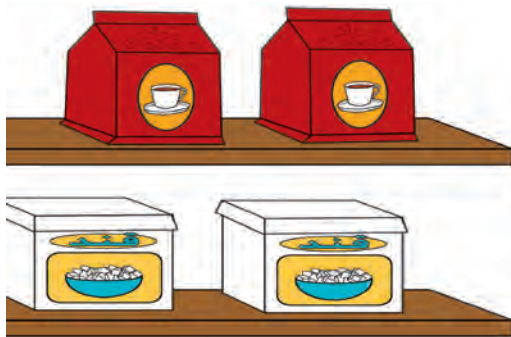
مقایسه کنید.

۱- مبلغ قبض تلفن همراه خانم رضایی ۱۸۶۲۰ تومان و خانم خدادادی ۲۳۹۵۰ تومان است. مبلغ قبض چه کسی بیشتر است؟

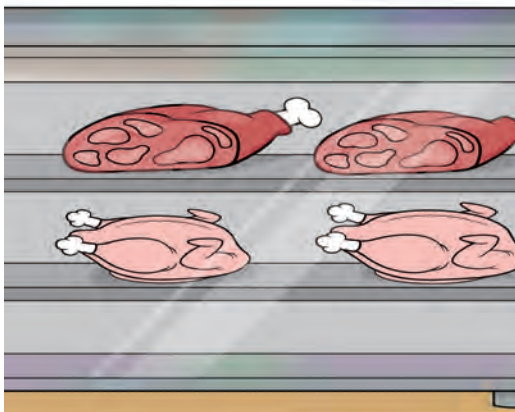
۲- قیمت یک صندل راحتی ۲۵۵۰۰ تومان و قیمت یک روسری ۳۸۵۰۰ تومان است. قیمت کدام کمتر است؟

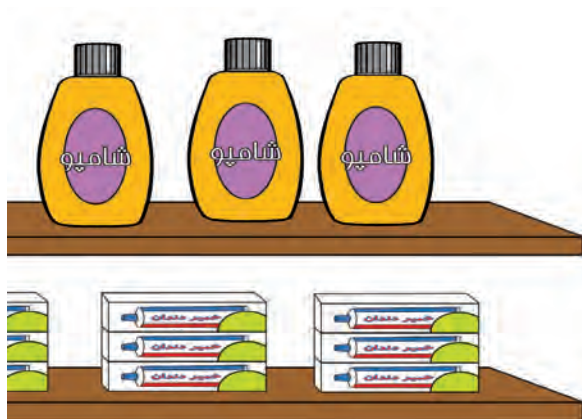
با یکی از والدین به فروشگاه نزدیک منزل خود بروید و قیمت اجناس زیر را بنویسید و با هم مقایسه کنید.

- قیمت یک بسته چای تومان
 قیمت یک بسته قند تومان
 کدام ارزان تر است؟

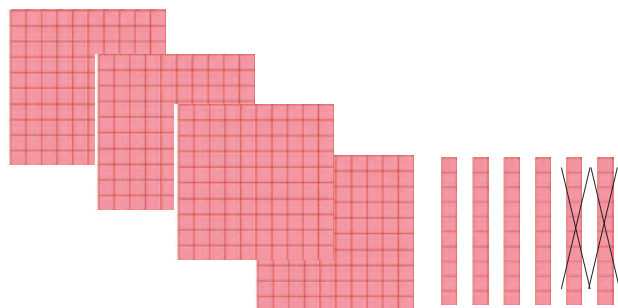
۲- قیمت یک کیلو گوشت گوسفند تومان
 قیمت یک کیلو گوشت مرغ تومان
 کدام گران تر است؟

۳- قیمت یک شامپو تومان
 قیمت یک خمیر دندان تومان
 کدام ارزان تر است؟

آموزگار به ستاره گفت: این تفریق را حل کن.

$$\begin{array}{r} 475 \\ - 328 \\ \hline \end{array}$$

صدتایی	دهتایی	یکی
۴	۷ ۶	۵ ۱۵
- ۳	۲	۸
۱	۴	۷

ستاره ابتدا عدد را در جدول گذاشت و خواست یکی‌ها را از هم کم کند.

چون نمی‌توانست ۸ یکی را از ۵ یکی بر دارد. ۱ بسته ۱۰ تایی از خانه‌ی دهتایی‌ها برداشت و کنار ۵ یکی قرار داد و شد ۱۵ تا یکی. ۷ دهتایی هم شد ۶ دهتایی سپس تفریق را حل کرد.

$$\begin{array}{r} 615 \\ 475 \\ - 328 \\ \hline 147 \end{array}$$

در مرحله‌ی بعد، عدد را از جدول خارج و آن را دوباره حل کرد.

کار در کلاس

حاصل تفریق‌های زیر را به دست آورید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۷	۳	۴
- ۲	۱	۵

$$\begin{array}{r} 734 \\ - 215 \\ \hline \end{array}$$

صدتایی	دهتایی	یکی
۵	۴	۱
-	۲	۹

$$\begin{array}{r} 541 \\ - \quad \quad \quad \\ \hline \end{array}$$

تمرین

حاصل تفریق‌های زیر را به دست آورید.

صدتایی	دهتایی	یکی		صدتایی	دهتایی	یکی	
۶	۲	۰		۴	۷	۲	
۳	۱	۷	-	- ۴	۵	۶	-
-							
۷۶۰				۳۵۲			
- ۲۴۵				- ۱۴۸			
.....							
۴۹۱				- ۳۵۲			
.....							

اعداد را زیر هم نوشته و از هم تفریق کنید.

تفریق‌های زیر را انجام دهید. یک بار هم پاسخ تفریق را با ماشین حساب به دست آورید.

$$\begin{array}{r} ۲۱۵ \\ ۴۳۵ \\ - ۱۱۹ \\ \hline ۳۱۶ \end{array}$$

۶۵۲ ، ۲۳۵

۵۹۶ ، ۳۴۷

۳۷۱ ، ۲۶۹

حل مسئله

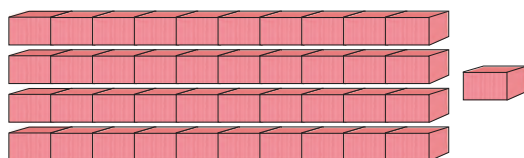

۱- یک سال ۳۶۵ روز دارد. اگر ۱۳۹ روز از سال گذشته باشد. چند روز تا عید نوروز مانده است؟

۲- سعید از کتاب داستان ۵۶۴ صفحه‌ای ۳۱۸ صفحه را خوانده است. چند صفحه نخوانده است؟

عدد نویسی

(۶۹۹۹۹-۱۴۰۰۰۰)

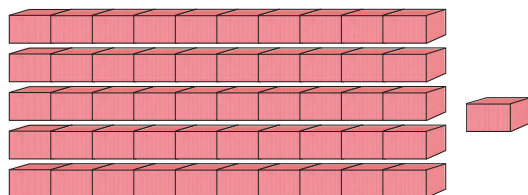
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۰	۰	۱	۴

$$۴۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

به ۴ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۴۱'۰۰۰

به حروف: چهل و یک هزار

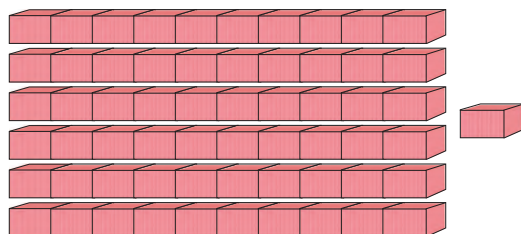
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۰	۰	۱	۵

$$۵۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

به ۵ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۵۱'۰۰۰

به حروف: پنجاه و یک هزار

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	دههزارتایی
۰	۰	۰	۱	۶

$$۶۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

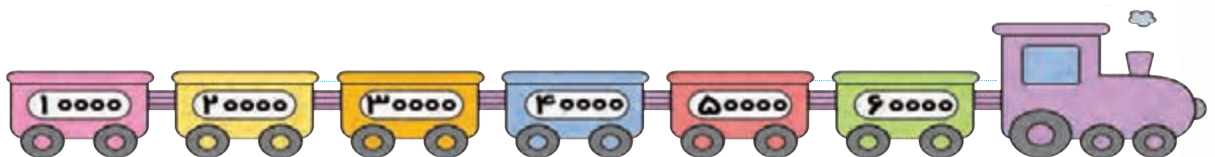
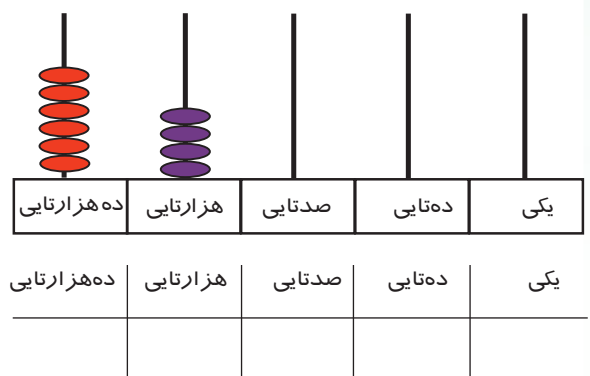
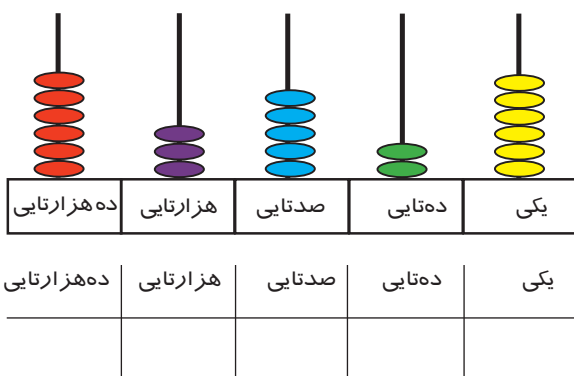
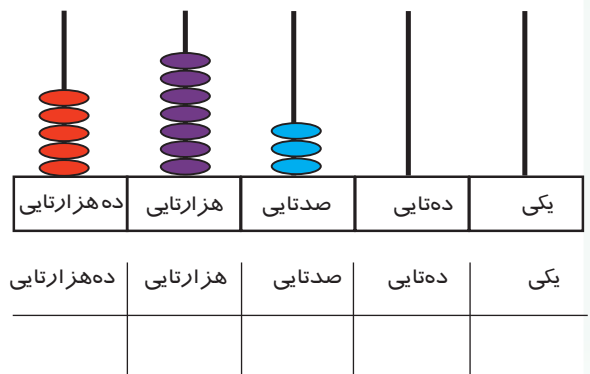
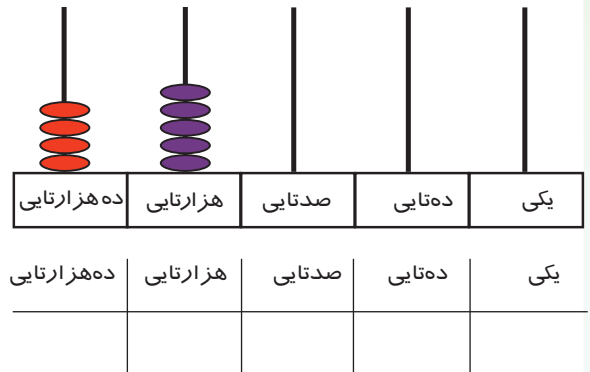
به ۶ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۶۱'۰۰۰

به حروف: شصت و یک هزار

عدد هر چرتکه را در جدول ارزش مکانی بنویسید و از جدول خارج کنید.

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد به رقم و به حروف بنویسید.

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۴	۸	۰	۰	۰

به رقم: ۴۸'۰۰۰

به حروف: چهل و هشت هزار

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۴	۲	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۵	۶	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

هزار					
صدگان	دهگان	یکان	صدگان	دهگان	یکان
	۶	۹	۰	۰	۰

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

هزار		
دهگان	یکان	
۵	۴	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس: **۵۴ هزار**

هزار		
دهگان	یکان	
۴	۹	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۶	۹	۰ ۰ ۰

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۴	۳	۲ ۰ ۰

بخوان و بنویس: **۴۳ هزار و ۲۰۰**

هزار		
دهگان	یکان	
۵	۶	۷۰۴

بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۶	۸	۳ ۹ ۲

بخوان و بنویس:

مانند نمونه عددی را که در هر جدول مشخص شده است به رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۴۷	۳۹۵

به رقم: ۴۷۳۹۵

بخوان: ۴۷ هزار و ۳۹۵

به حروف: چهل و هفت هزار و سیصد و نود و پنج

هزار	
۵۹	۷۲۰

به رقم:

بخوان: هزار و

به حروف:

عدد هر جدول را به رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۶۴	۶۸۱

به رقم:

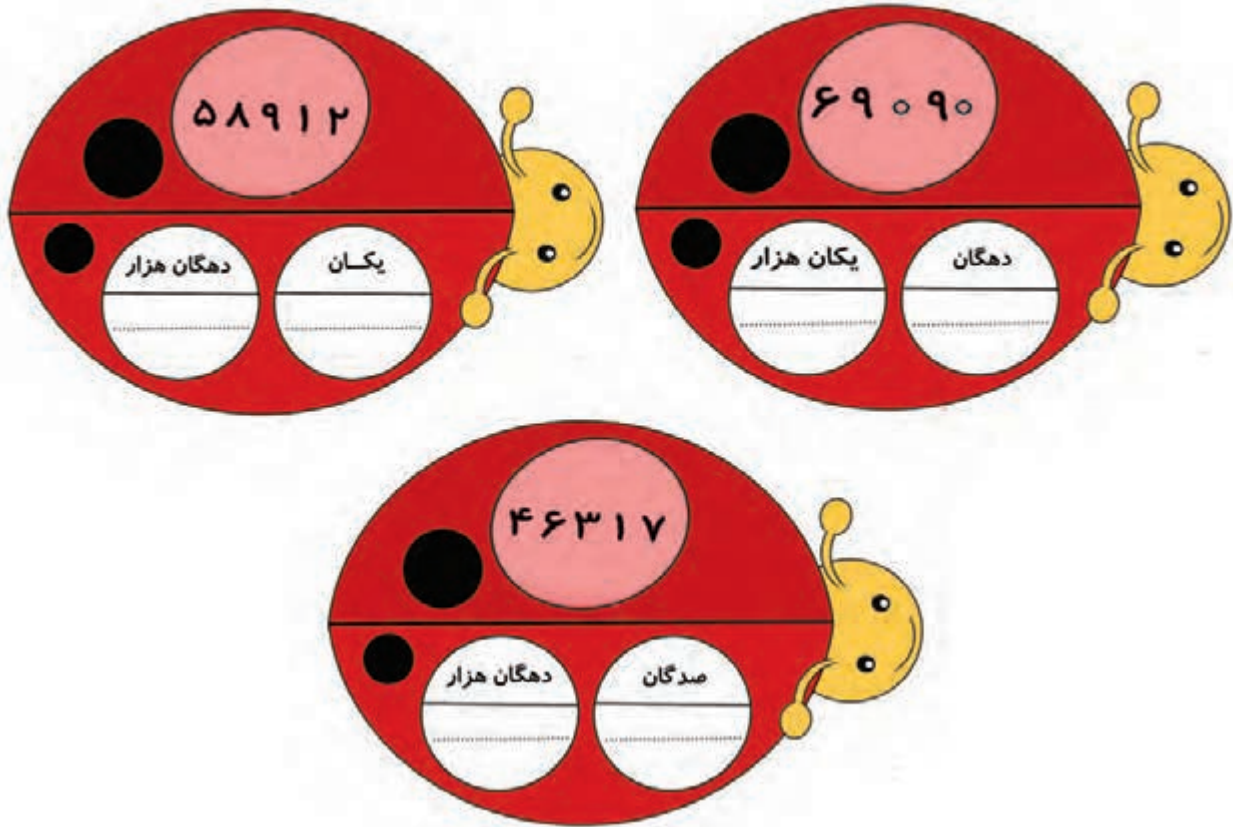
به حروف:

هزار	
۴۳	۸۰۹

به رقم:

به حروف:

عددهای زیر را بخوانید و عدد را در مرتبه‌ی خواسته شده بنویسید.

در عدد ۶۸۹۳۶ مرتبه‌ی دهگان هزار کدام است؟

۶

۸

۹

ارزش مکانی رقم ۹ در کدام عدد بیشتر است؟ مرتبه‌ی آن را بنویسید.

۴۷۹۲۴

۵۹۶۱۳

۶۸۷۹۰

۵۰۳۱۹ می‌شود ده‌هزارتایی و هزارتایی و صدتایی و ده‌تایی و یکی.

۶۱۹۷۵ می‌شود ده‌هزارتایی و هزارتایی و صدتایی و ده‌تایی و یکی.

۴ ده‌هزارتایی و ۲ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۸ ده‌تایی و ۵ یکی می‌شود.

۶ ده‌هزارتایی و ۹ هزارتایی و ۷ صدتایی و ۰ ده‌تایی و ۰ یکی می‌شود.

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

۴۵۶۲۳ - ۴۵۶۲۴ - _____

۶۹۱۷۸ - _____ - ۶۹۱۸۰

اعداد زیر را به رقم و حروف بنویسید.

پنجاه و هفت هزار و سیصد : _____

شصت و هفت هزار و نهصد و نه : _____

۶۳۵۹۰ : _____

۴۸۴۱۶ : _____

هر عدد را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

هزار	

۱- کتابخانه‌ی فرهنگسرای امید ۵۸۸۹۲ جلد کتاب دارد. این عدد را بخوانید و در جدول ارزش مکانی قرار داده و به حروف بنویسید.

به حروف: _____

هزار	

۲- یک کارخانه‌ی پیچ‌سازی در هر روز ۴۵۷۳۰ قطعه پیچ تولید می‌کند. این عدد را بخوانید. در جدول ارزش مکانی قرار داده و به حروف بنویسید.

به حروف: _____

ریاضی و زندگی

قیمت هر یک از مواد غذایی زیر را بخوانید.

چلو جوجه کباب	۶۵۰۰۰ ریال
زرشک پلو با مرغ	۵۸۰۰۰ ریال
چلو خورشت قورمه سبزی	۶۲۷۵۰ ریال
ماست	۱۵۰۰۰ ریال
سالاد	۲۰۰۰۰ ریال

شما کدام یک از غذاها را دوست دارید؟

قیمت آن چقدر است؟

شماره کارت: ۶۰۳۷ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ تاریخ: ۱۳۹۹/۰۵/۰۱ مبلغ قابل پرداخت: ۵۹۰۰۰ ریال پنجاه و نه هزار ریال		شماره کارت: ۶۰۳۷ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰ تاریخ: ۱۳۹۹/۰۵/۰۱ مبلغ قابل پرداخت: ۵۹۰۰۰ ریال پنجاه و نه هزار ریال
---	--	---

مبلغ قبض برق آقای کریمی را بخوانید و به رقم بنویسید.

۲ اسکناس ۱۰۰۰۰ ریالی می‌شود ۲۰۰۰۰ ریال.

۴ اسکناس ۵۰۰۰ ریالی می‌شود ۲۰۰۰۰ ریال.

ریال

تومان

کار در کلاس

مبلغ هر کدام از پول‌های زیر را بنویسید.

ریال

تومان

ریال

تومان

ریال

تومان

ریال

تومان

مبلغ هر کدام از پول‌های زیر را بنویسید.

ریال

تومان

ریال

تومان

ریال

تومان

ریال

تومان

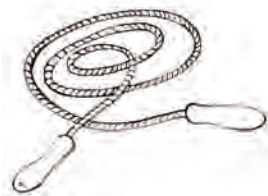
با پول‌های داده شده کدام جنس را می‌توان خرید؟ علامت بزنید.

۲۰۰۰ تومان

۳۰۰۰ تومان

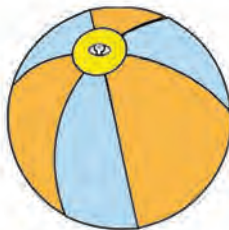
۶۹۰۰ تومان

۵۵۰۰ تومان

۶۰۰۰ تومان

۴۵۰۰ تومان

مقدار پولی را که برای خرید هر جنس لازم است، مشخص کنید.

۳۰۰۰ تومان

۴۰۰۰ تومان

۲۵۰۰ تومان

با پول‌هایی که معلم در اختیار شما می‌گذارد، مقادیر زیر را جدا کنید.

۳۰۰۰ تومان

۴۰۰۰ تومان

۲۵۰۰ تومان

$$1 \times 8 = 8$$

کار در کلاس

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$2 \times 8 = \square$$

$$3 \times 8 = \square$$

$$4 \times 8 = \square$$

$$5 \times 8 = \square$$

$$6 \times 8 = \square$$

$$7 \times 8 = \square$$

$$8 \times 8 = \square$$

$$9 \times 8 = \square$$

در هر قسمت برای هر شکل دسته‌های ۸ تایی درست کنید و عبارت آن را بنویسید.

$$\text{.....} \times \text{.....} = \square$$

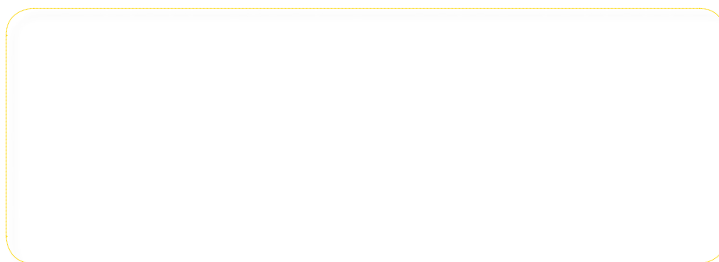
$$\text{.....} \times \text{.....} = \square$$

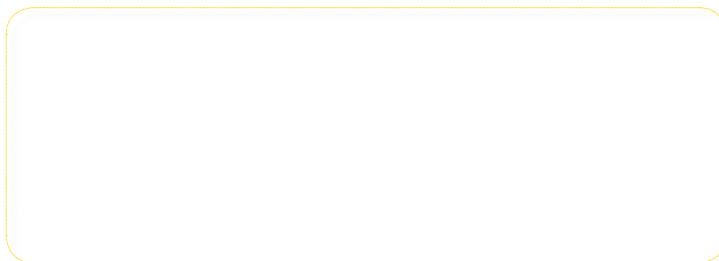
$$\text{.....} \times \text{.....} = \square$$

برای عبارت‌های ضرب شکل بکشید.

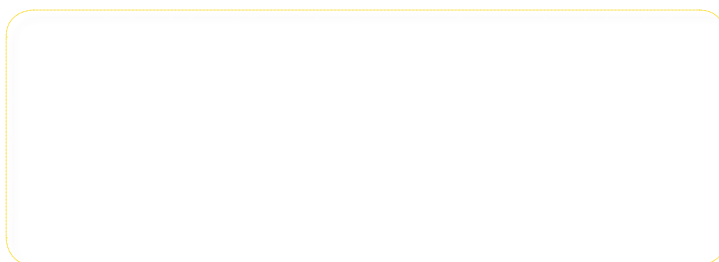
$$4 \times 8 = \square$$

$$2 \times 8 = \square$$

$$1 \times 8 = \square$$

مانند نمونه پاسخ هر ضرب را بنویسید.

$$1 \times \text{[Image of 8 squares]} = 8$$

۱ بسته شکلات ۸ تایی ۸ شکلات دارد.

$$2 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۲ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$3 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۳ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$4 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۴ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$5 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۵ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$6 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۶ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$7 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۷ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

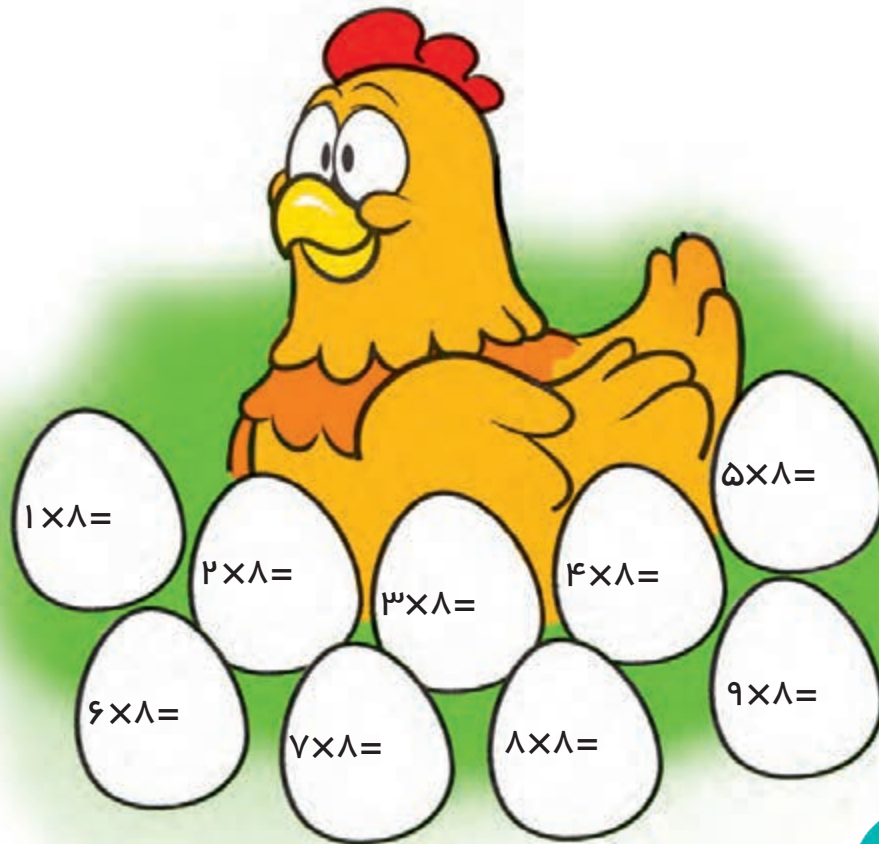
$$8 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۸ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

$$9 \times \text{[Image of 8 squares]} = \square$$

۹ بسته شکلات ۸ تایی شکلات دارد.

پاسخ هر ضرب را بنویسید و عبارت ضرب را بخوانید.

حل مسئله

۱- مریم در هر روز ۸ صفحه کتاب داستان می‌خواند. او در ۵ روز چند صفحه کتاب می‌خواند؟

۲- یک کارمند ۸ ساعت در روز کار می‌کند. او در ۶ روز چند ساعت کار می‌کند؟

۳- هر بسته ۸ گیره‌ی سر دارد. ۴ بسته چند گیره‌ی سر دارد؟

بازی و ریاضی

$1 \times 8 =$

64

$2 \times 8 =$

72

$3 \times 8 =$

48

$4 \times 8 =$

40

$5 \times 8 =$

56

$6 \times 8 =$

32

$7 \times 8 =$

24

$8 \times 8 =$

8

$9 \times 8 =$

16

دو سری کارت از ضرب‌های عدد ۸ و پاسخ آن‌ها تهیه کنید. دانش‌آموزان را به دو گروه تقسیم کرده، به هر گروه یک سری کارت بدهید.

گروهی که کارت‌های ضرب را در دست دارد، یکی‌یکی کارت‌ها را نشان داده و گروه دوم پاسخ آن را پیدا کنند.

بار دیگر جای گروه‌ها را عوض کنید.

ریاضی و زندگی

در کتابخانه مدرسه‌ی گل‌ها در هر قفسه ۸ کتاب یا مجله وجود دارد. حساب کنید در هر ردیف چند کتاب یا مجله وجود دارد؟

آموزگار گفت: به تفریق‌های مقابل نگاه کنید.

$$۷ - ۵ = ۲$$

این تفریق اعداد یک رقمی است.

$$۷۰ - ۵۰ = ۲۰$$

این تفریق دسته‌های ده‌تایی است.

$$۷۰۰ - ۵۰۰ = ۲۰۰$$

این تفریق دسته‌های صدتایی است.

به این تفریق‌ها، **تفریق‌های ذهنی** می‌گویند.

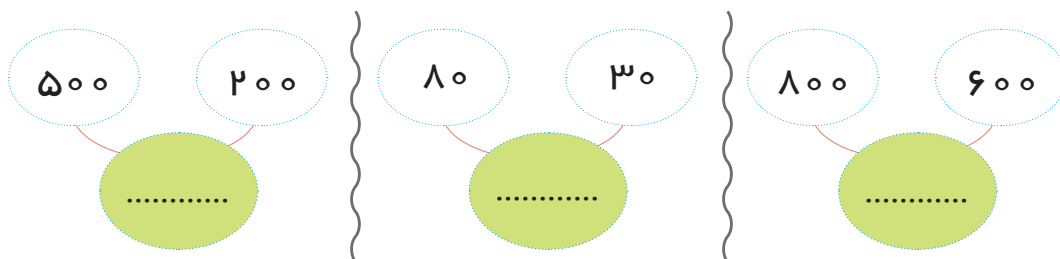

تفریق‌های زیر را به صورت ذهنی انجام دهید.

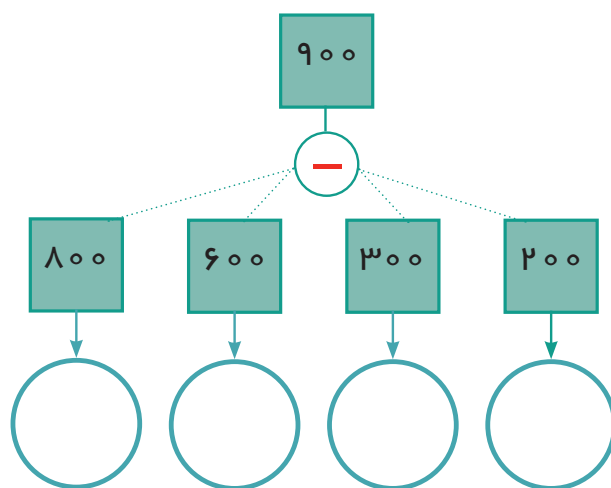
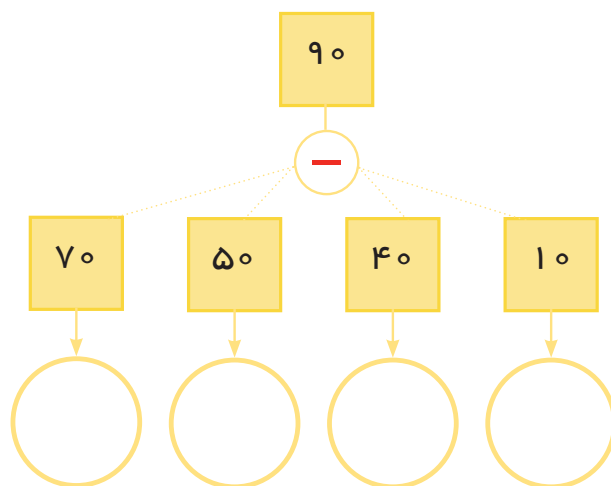
$۸ - ۶ =$	$۵ - ۲ =$	$۶۰ - ۳۰ =$
$۸۰ - ۶۰ =$	$۵۰ - ۲۰ =$	$۷۰۰ - ۶۰۰ =$
$۸۰۰ - ۶۰۰ =$	$۵۰۰ - ۲۰۰ =$	$۹۰۰ - ۵۰۰ =$

تفریق کنید.

تفریق‌های ذهنی را انجام دهید.

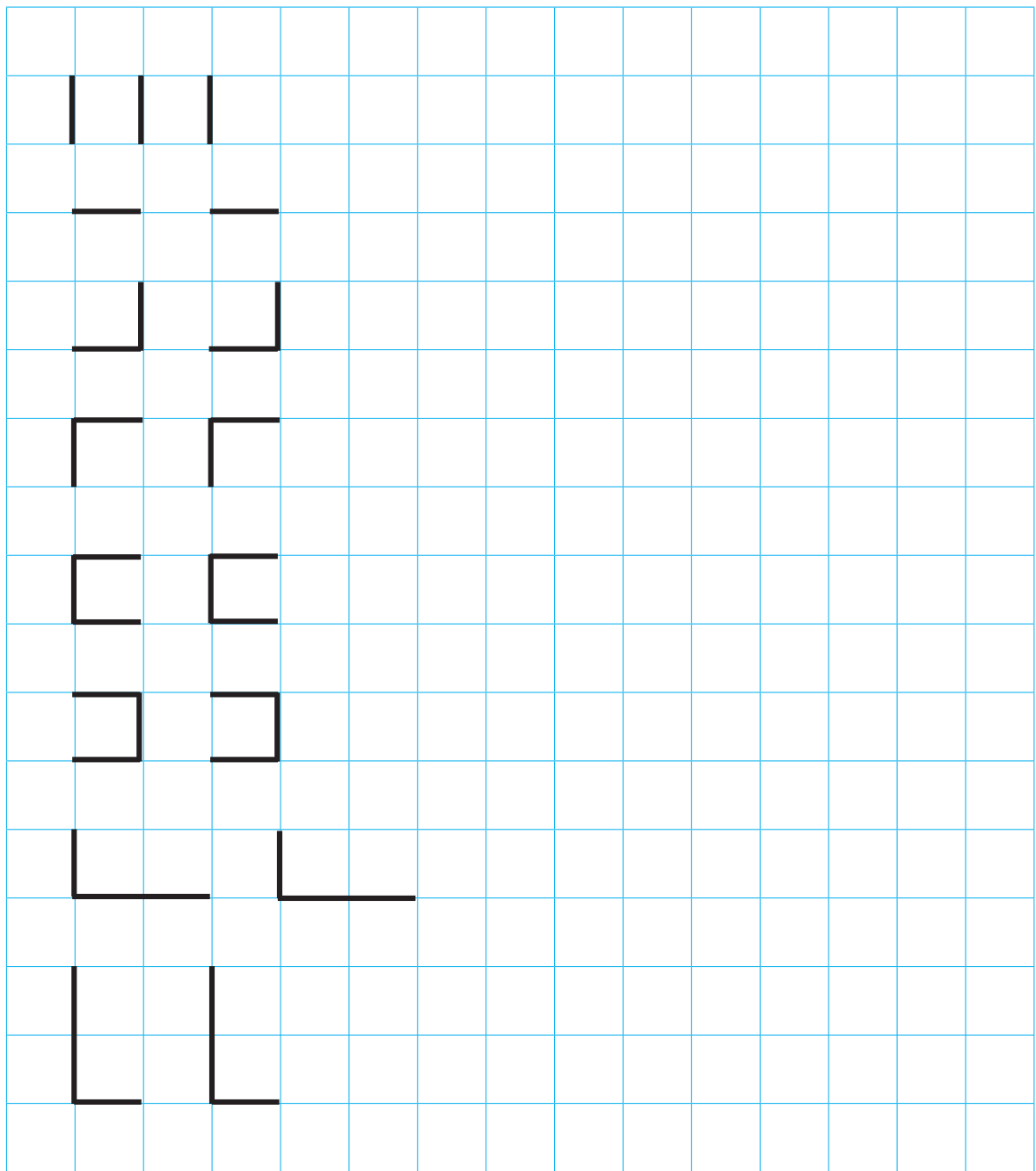
حل مسئله

در یک کیسه ۹۰ گردو بود. ۶۰ تای آن را برداشتیم. چند گردو مانده است؟

ندا ۵۰۰ تومان پول داشت. او یک بیسکویت به قیمت ۲۰۰ تومان خرید. او از فروشنده چقدر پول باید پس بگیرد؟

با توجه به هر نمونه ادامه دهید.

مرور فصل ۳

تاریخ امروز: / /

تاریخ را کامل کنید.

فرهنگ نوشتن

میلاد می‌خواهد کلاه بخرد، کدام کلاه را بخرد که ارزان‌تر باشد.

از کجا فهمیدید؟

تمرین

عددهای زیر را بخوانید، به حروف بنویسید و مرتبه‌ی عدد خواسته شده را بنویسید.

۵۶۷۳۰

۶۵۷۰۳

پاسخ هر ضرب را علامت بزنید.

$$۳ \times ۸ = \dots\dots\dots$$

۳۲

۲۴

$$۵ \times ۸ = \dots\dots\dots$$

۴۰

۵۶

مورچه‌ای در هر دقیقه ۸ سانتی‌متر از یک دیوار بالا می‌رود. این مورچه در ۶

دقیقه چند سانتی‌متر بالا می‌رود؟

جدول را کامل کنید.

۷۰۰	-	۳۰۰	=	
-		-		-
۴۰۰		۱۰۰		۳۰۰
=		=		=
	-		=	

$V \xrightarrow{+V} 14 \xrightarrow{+V} 21 \xrightarrow{+V} \square$

A cartoon illustration of a person wearing a blue headscarf and a blue shirt, sitting and thinking. Above their head are three thought bubbles. The first bubble contains the multiplication problem 3×3 . The second bubble contains the number 12. The third bubble contains the number 18. To the left of the person is a blue arrow pointing to the right.

-

110

فصل چهارم

▪ ساعت (نیم و ربع)

▪ پول ۵۰۰۰۰ ریالی

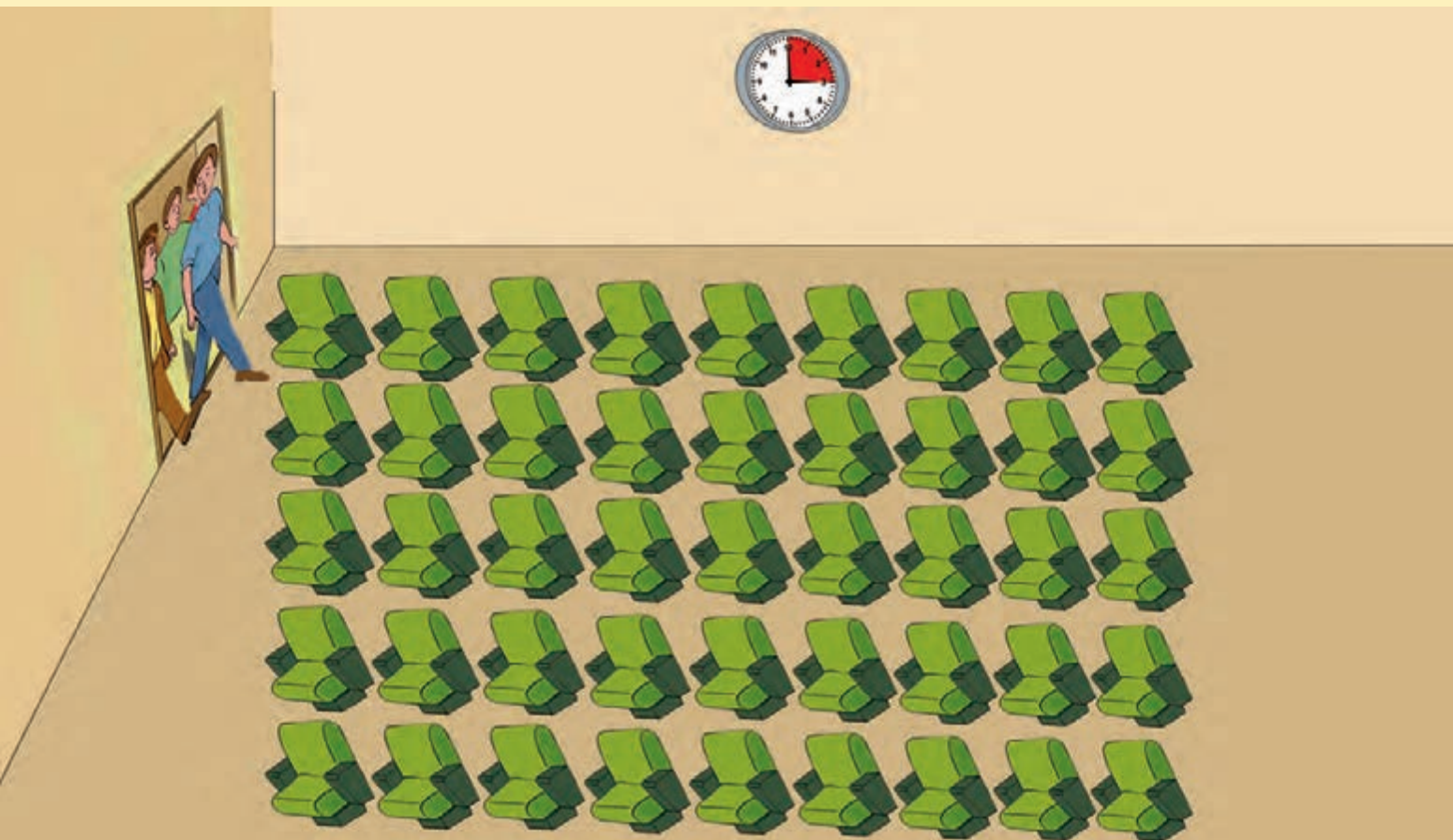
▪ عددنویسی (۹۹۹۹۹-۷۰۰۰۰)

▪ ضرب ۹

▪ جمع سه رقم با سه رقم (انتقال به صدگان)

▪ ضرب هر عدد در یک

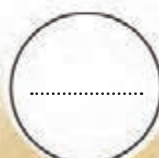
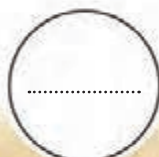
▪ ضرب یک در هر عدد

مرور ساعت

مانند نمونه و با توجه به تصویر، زمان هر فعالیت را بنویسید.

10:30

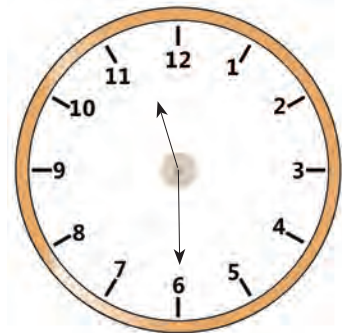
ساعت 10:30 را نشان می‌دهد.
 به ساعت 10:30
 ده و نیم هم می‌گوییم.
 به ۳۰ دقیقه نیم می‌گوییم.

ساعت 3:30
 یعنی

ساعت 8:30
 یعنی

ساعت 11:30
 یعنی

فهمیدیم که به قسمت رنگ شده این ساعت **نیم** می‌گوییم.
 پس نیم یعنی یک قسمت از دو قسمت.

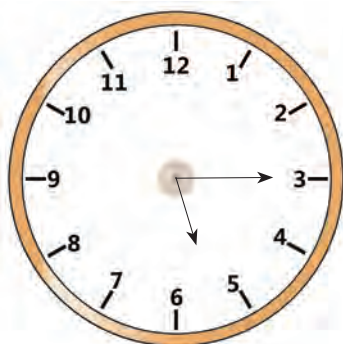

ساعت 8:15 را نشان می‌دهد.

به ساعت 8:15

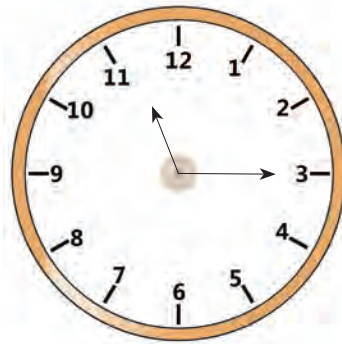
هشت و ربع هم می‌گوییم.

به ۱۵ دقیقه ربع می‌گوییم.

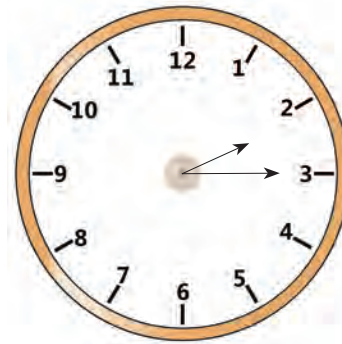
ساعت 5:15

یعنی

ساعت 11:15

یعنی

ساعت 2:15

یعنی

فهمیدیم که به قسمت رنگ شده این ساعت یک ربع می‌گوییم.
پس ربع یعنی یک قسمت از چهار قسمت.

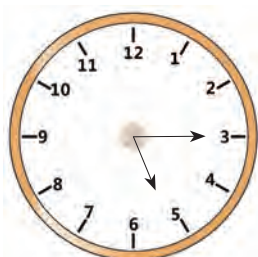
۱- زمان هر ساعت را با ربع و نیم بنویسید.

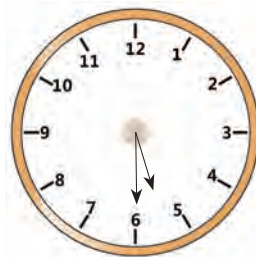
.....

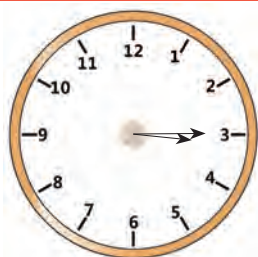
.....

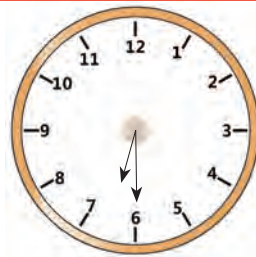
.....

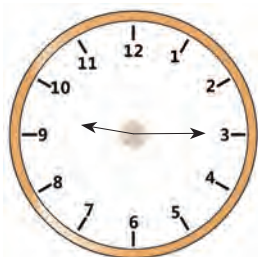
.....

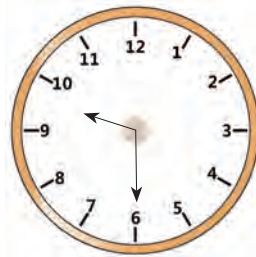
.....

.....

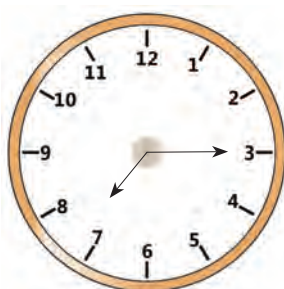
.....

.....

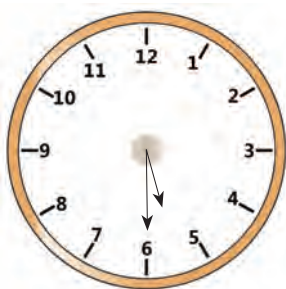

۱- کدام یک از ساعت‌های زیر هفت و ربع را نشان می‌دهد؟

☐

☐

☐

۲- کدام یک از ساعت‌های زیر پنج و نیم را نشان می‌دهد؟

☐

☐

☐

۳- نیم ساعت چند دقیقه است؟

۱۵ ☐

۳۰ ☐

۴۰ ☐

۴- یک ربع چند دقیقه است؟

۱۵ ☐

۲۰ ☐

۳۰ ☐

ریاضی و زندگی

امیر چه ساعتی باید
وارد سالن استخر بشود؟

مینا چه ساعتی باید
وارد سالن سینما بشود؟

علی ۴ گردو داشت

ساخت مسئله (۳)

بقیه مسئله را بنویسید.
- باغبانی ۱۳۸ درخت آلبالو کاشته بود.
او ۱۷ درخت گیلاس هم کاشت.
باغبان ؟

- فروشنده‌ای ۱۶۰ کیسه برنج داشت.
او ۴۰ کیسه از برنج را فروخته است.
حالا ؟

ریال ۵۰۰۰۰
تومان ۵۰۰۰۰

ریال _____
تومان _____

ریال _____
تومان _____

کار در کلاس

مبلغ هر یک از پول‌های زیر را بنویسید.

ریال

تومان

ریال

تومان

ریال

تومان

علی با ۵۰۰۰ تومان کدام یک از اجناس زیر را می‌تواند بخرد؟
.....

مریم با ۵۰۰۰ تومان کدام یک از اجناس زیر را می‌تواند بخرد؟
.....

اگر بخواهیم مبلغ چند اسکناس را حساب کنیم:
پول‌ها را به ترتیب از _____ مرتب می‌کنیم.

شما هم پول‌های زیر را با شماره‌گذاری مرتب کنید.

مقدار پولی را که برای خرید هر جنس لازم است، مشخص کنید.

۵۰۰۰ تومان

۲۰۰۰ تومان

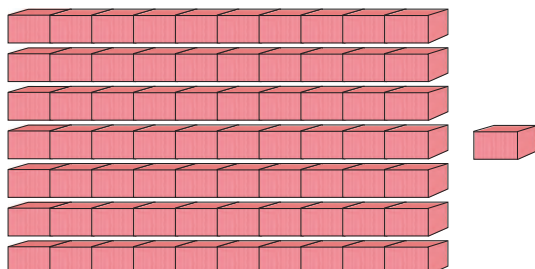

با پول‌هایی که آموزگار در اختیار شما می‌گذارد، مقادیر زیر را جدا کنید.

۴۰۰۰ تومان

۵۲۰۰ تومان

۷۰۰۰ تومان

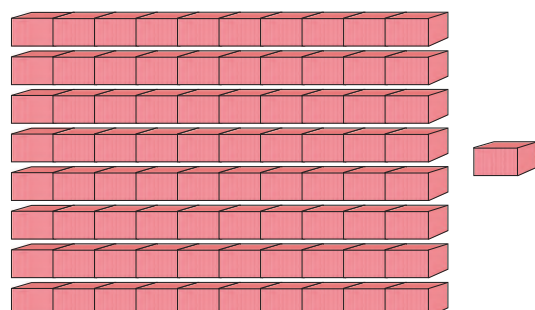
ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
۷	۱	۰	۰	۰

$$۷۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

به ۷ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۷۱'۰۰۰

به حروف: هفتاد و یک هزار

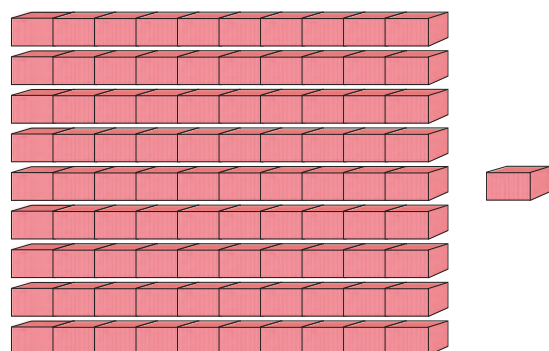
ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
۸	۱	۰	۰	۰

$$۸۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

به ۸ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۸۱'۰۰۰

به حروف: هشتاد و یک هزار

ده هزارتایی	هزارتایی	صدتایی	دهتایی	یکی
۹	۱	۰	۰	۰

$$۹۰۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۰ + ۰ + ۰$$

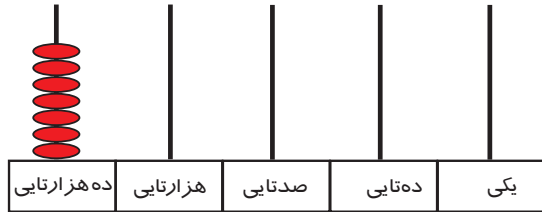
به ۹ ده هزارتایی و ۱ هزارتایی و ۰ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌گوییم:

به رقم: ۹۱'۰۰۰

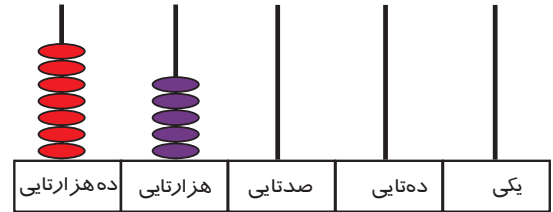
به حروف: نود و یک هزار

عددی را که هر چرتکه نشان می‌دهد در جدول ارزش مکانی بنویسید و از جدول خارج کنید.

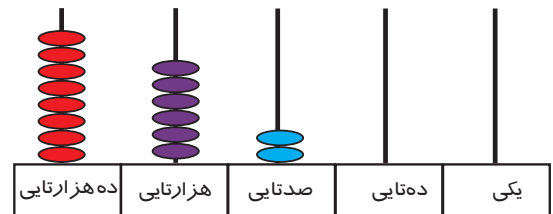
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

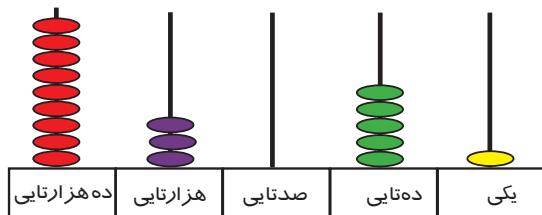
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

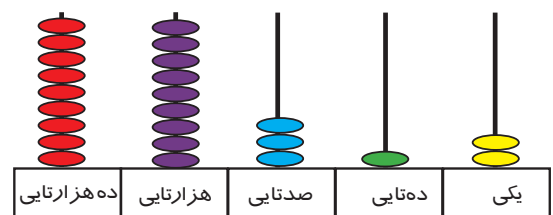
یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

یکی	دهتایی	صدتایی	هزارتایی	ده هزارتایی

مانند نمونه عددی را که هر جدول نشان می‌دهد به رقم و به حروف بنویسید.

هزار			صدگان	دهگان	یکان
			۰	۰	۰
	۷	۶			

به رقم: ۷۶'۰۰۰
به حروف: هفتاد و شش هزار

هزار			صدگان	دهگان	یکان
			۰	۰	۰
	۷	۱			

به رقم:

به حروف:

هزار			صدگان	دهگان	یکان
			۰	۰	۰
	۸	۴			

به رقم:

به حروف:

هزار			صدگان	دهگان	یکان
			۰	۰	۰
	۹	۹			

به رقم:

به حروف:

مانند نمونه انجام دهید.

هزار		
دهگان	یکان	
۷	۱	۰۰۰

.....
 بخوان و بنویس: ۷۱ هزار

هزار		
دهگان	یکان	
۷	۸	۰۰۰

.....
 بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۸	۲	۶۰۰

.....
 بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۸	۶	۰۰۰

.....
 بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۹	۵	۳۰۷

.....
 بخوان و بنویس:

هزار		
دهگان	یکان	
۹	۳	۸۵۲

.....
 بخوان و بنویس:

مانند نمونه عددی را که در هر جدول مشخص شده است، با رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۷۵	۳۶۱

به رقم: ۷۵'۳۶۱

بخوان: ۷۵ هزار و ۳۶۱

به حروف: هفتاد و پنج هزار و سیصد و شصت و یک

هزار	
۸۲	۴۱۸

به رقم: _____

بخوان: _____ هزار و _____

به حروف: _____

عدد هر جدول را به رقم و حروف بنویسید.

هزار	
۷۹	۹۰۰

به رقم: _____

به حروف: _____

هزار	
۹۵	۶۴۵

به رقم: _____

به حروف: _____

عددهای زیر را بخوانید و رقم را در مرتبه‌ی خواسته شده بنویسید.

در جای خالی عدد ۰ را گذاشته و مرتبه‌ی آن را بنویسید.

۷۳ ۱۴
.....

۸ ۴۷۱
.....

۹۷۵ ۱
.....

ارزش مکانی رقم ۵ در کدام عدد کمتر است؟ مرتبه‌ی آن را بنویسید.

۷۵۴۹۱
.....

۸۴۵۳۰
.....

۹۱۷۲۵
.....

۹۰۸۲۹ می‌شود ده هزارتایی هزارتایی صدتایی دهتایی یکی.
۸۹۹۲۹ می‌شود ده هزارتایی هزارتایی صدتایی دهتایی یکی.

۷ ده هزارتایی و ۴ هزارتایی و ۵ صدتایی و ۱ دهتایی و ۰ یکی می‌شود:

۹ ده هزارتایی و ۰ هزارتایی و ۴ صدتایی و ۰ دهتایی و ۰ یکی می‌شود:

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

۷۵'۳۷۸ ————— ۷۵'۳۸۰

۸۰'۱۱۰ — ۸۰'۱۱۱ —————

اعداد زیر را به رقم و حروف بنویسید.

هشتاد و یک هزار و نهصد و نه :

۷۵۱۰۱:

نود و پنج هزار و چهارده :

۹۹۹۲۰:

هزار	

هر عدد را در جدول قرار دهید و به حروف بنویسید.

۱- در فروشگاه روی برچسب قیمت یک جامدادی عدد ۸۱۳۰۰ ریال نوشته شده بود. عدد را در جدول ارزش مکانی قرار داده و با حروف بنویسید.

به حروف :

هزار	

۲- جمعیت یک شهرستان در استان خراسان رضوی ۹۵۴۵۱ نفر است. عدد را در جدول ارزش مکانی قرار داده و با حروف بنویسید.

به حروف:

بازی و ریاضی

دانش آموزان را به دو گروه تقسیم کنید. به هر گروه کارت‌های ۰ تا ۹ داده شود. هر گروه که تعداد اعداد ۵ رقمی بیشتری را درست کند، تشویق می‌شود.

اعداد ۵ رقمی

.....

اعداد ۵ رقمی

.....

ریاضی و زندگی

مبلغ قبض آب، برق، گاز و تلفن منزل خود را بخوانید و بنویسید.

مبلغ قابل پرداخت ۵۹۰۰۰ ریال پنجاه و نه هزار ریال	<table border="1"> <tr> <th>ردیف</th> <th>نوع خدمات</th> <th>مبلغ</th> <th>توضیحات</th> </tr> <tr> <td>۱</td> <td>تلفن</td> <td>۱۰۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>برق</td> <td>۲۰۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>گاز</td> <td>۲۰۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>آب</td> <td>۹۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>سایر</td> <td>۹۰۰۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>جمع</td> <td></td> <td>۵۹۰۰۰</td> <td></td> </tr> </table>	ردیف	نوع خدمات	مبلغ	توضیحات	۱	تلفن	۱۰۰۰۰		۲	برق	۲۰۰۰۰		۳	گاز	۲۰۰۰۰		۴	آب	۹۰۰۰		۵	سایر	۹۰۰۰		جمع		۵۹۰۰۰	
ردیف	نوع خدمات	مبلغ	توضیحات																										
۱	تلفن	۱۰۰۰۰																											
۲	برق	۲۰۰۰۰																											
۳	گاز	۲۰۰۰۰																											
۴	آب	۹۰۰۰																											
۵	سایر	۹۰۰۰																											
جمع		۵۹۰۰۰																											

* اولیا گرامی توجه داشته باشید که قبض‌هایی را که مبلغ آن ۵ رقمی هستند را در اختیار دانش آموز قرار دهند.

$$1 \times 9 = 9$$

کار در کلاس

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$2 \times 9 = \square$$

$$3 \times 9 = \square$$

$$4 \times 9 = \square$$

$$5 \times 9 = \square$$

$$6 \times 9 = \square$$

$$7 \times 9 = \square$$

$$8 \times 9 = \square$$

$$9 \times 9 = \square$$

تمرین

برای هر شکل یک عبارت ضرب بنویسید.

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

$$\dots \times \dots = \square$$

برای عبارت‌های ضرب شکل بکشید و پاسخ را بنویسید.

$$5 \times 9 = \square$$

$$7 \times 9 = \square$$

$$3 \times 9 = \square$$

مانند نمونه پاسخ هر ضرب را بنویسید.

$$1 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{9}$$

۱ بسته ۹ تخم مرغ دارد.

$$2 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۲ بسته تخم مرغ دارد.

$$3 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۳ بسته تخم مرغ دارد.

$$4 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۴ بسته تخم مرغ دارد.

$$5 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۵ بسته تخم مرغ دارد.

$$6 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۶ بسته تخم مرغ دارد.

$$7 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۷ بسته تخم مرغ دارد.

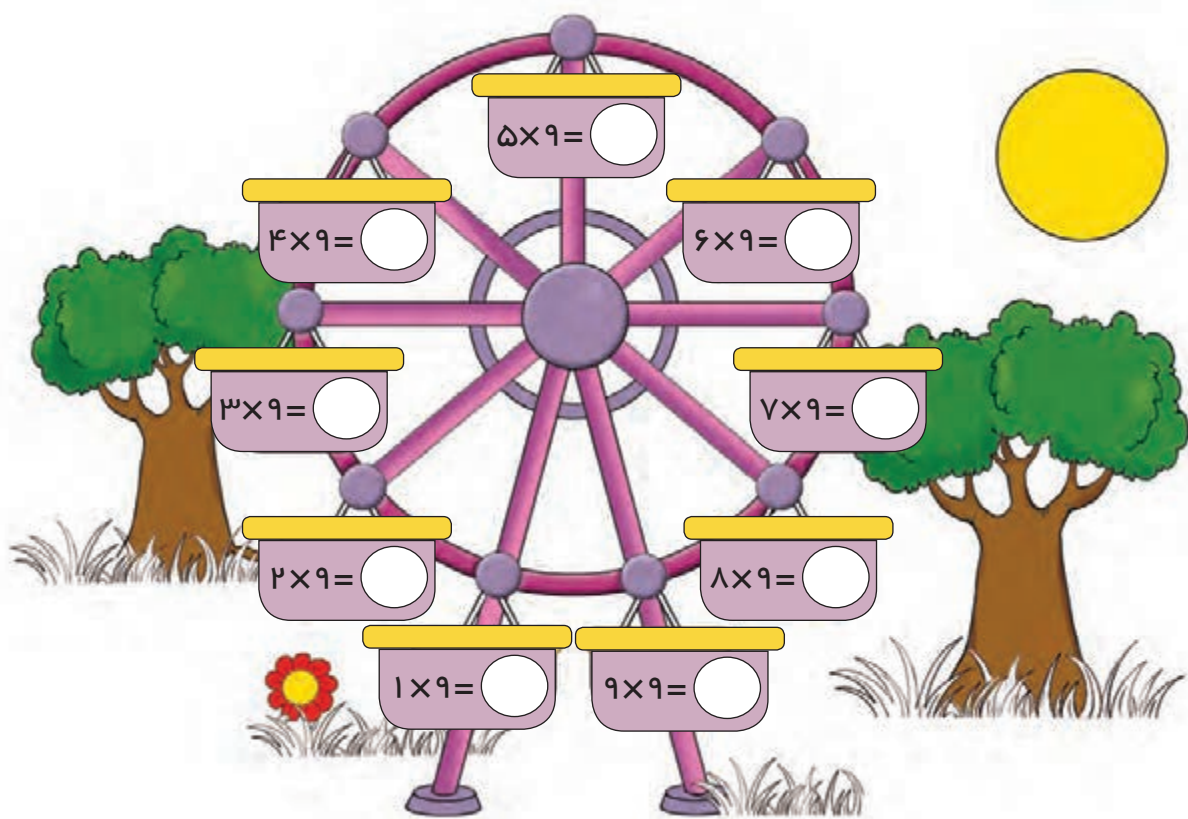
$$8 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۸ بسته تخم مرغ دارد.

$$9 \times \text{[Image of 9 eggs]} = \boxed{}$$

۹ بسته تخم مرغ دارد.

پاسخ هر ضرب را بنویسید.

با استفاده از ماشین حساب ضرب‌های بالا را انجام دهید. آیا ضرب‌های خود را درست انجام داده‌اید؟

حل مسئله

۱- نجاری در هر روز ۹ صندلی می‌سازد. در ۵ روز چند صندلی می‌سازد؟

۲- ۷ کیسه ۹ تایی پرتقال چند پرتقال می‌شود؟

۳- خیاطی به یک پیراهن ۹ دگمه دوخته است. او به ۶ پیراهن چند دگمه دوخته است؟

بازی و ریاضی

با استفاده از کارتها، پاسخ ضربها را پیدا کنید.

$$۸ \times ۹ =$$

$$۶ \times ۹ =$$

$$۳ \times ۹ =$$

۱۸

۷۲

۵۴

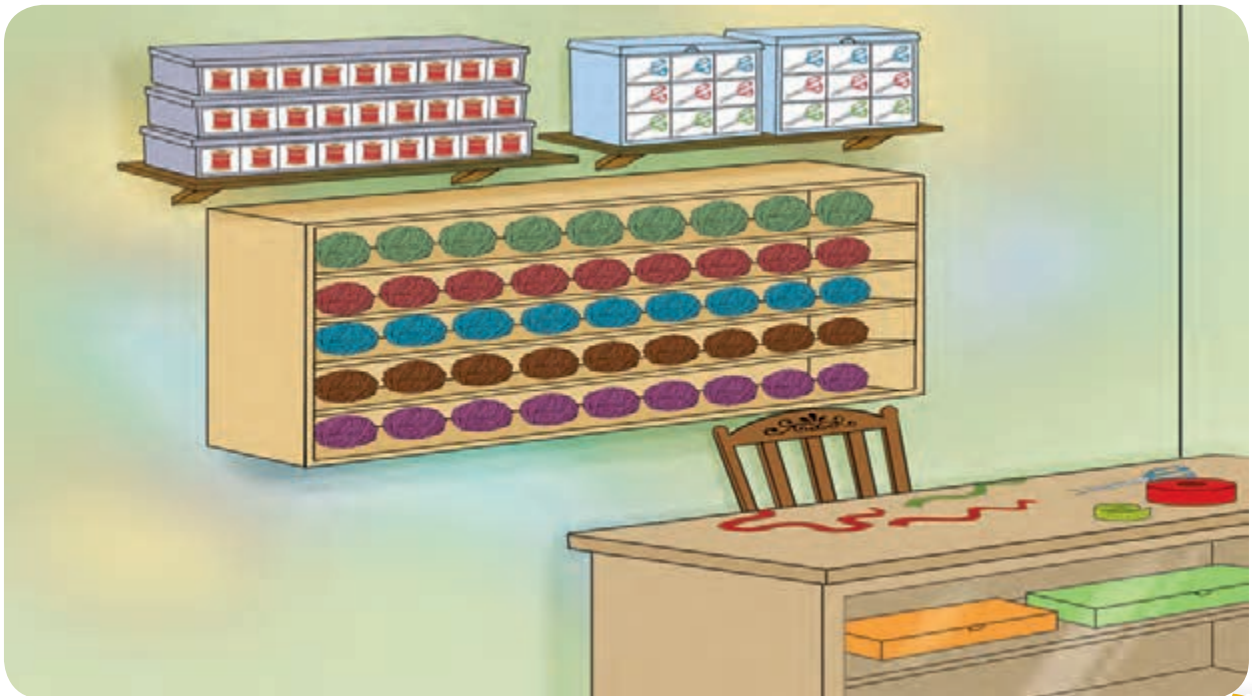
۴۵

۲۷

ریاضی و زندگی

اگر به فروشگاه‌ای وارد شدی که اجناس خود را مانند قیچی‌ها، قزقره‌ها و کامواها مرتب چیده بود تعداد آن‌ها را چگونه حساب می‌کنید؟ حالا تعداد اجناس این فروشگاه را حساب کنید.

جدول را کامل کنید.

×	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱	۱	۲			۵			۸	
۲		۴		۸				۱۶	
۳	۳		۹	۱۲		۱۸			۲۷
۴		۸		۱۶		۲۴		۳۲	
۵	۵		۱۵			۳۰			۴۵
۶		۱۸		۲۴			۴۲	۴۸	
۷	۷		۲۱			۴۲			۶۳
۸		۱۶			۴۰			۶۴	
۹			۲۷		۴۵		۶۳		۸۱

علی ۴ گردو داشت

ساخت مسئله (۴)

● آرزو ۷۲ شاخه گل داشت.

$$۷۲ + ۱۵ =$$

سارا شاخه گل به

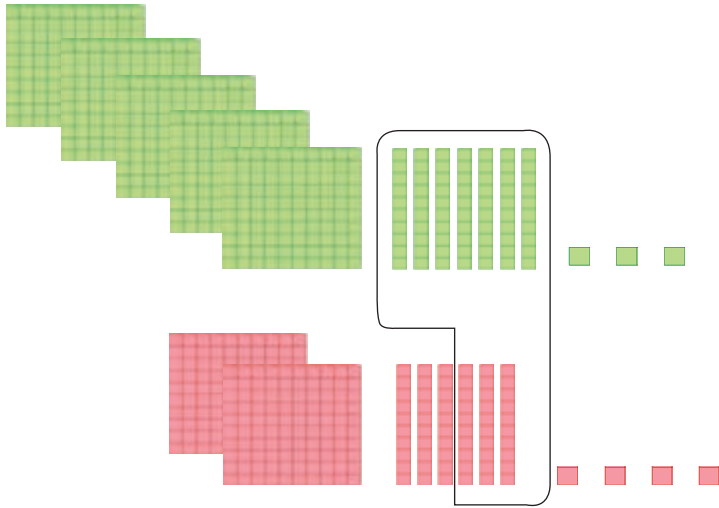
حالا

● در یک پارکینگ ماشین بود .

$$۲۵۳ - ۱۵۰ =$$

اگر تا از این ماشین‌ها

چند ماشین

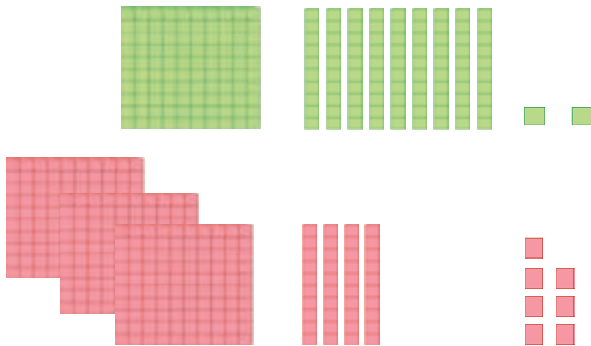

صدتایی	دهتایی	یکی	
① ۵	۷	۳	① ۵۷۳
+ ۲	۶	۴	+ ۲۶۴
۸	۳	۷	۸۳۷

کار در کلاس

جمع کنید.

صدتایی	دهتایی	یکی	
۱	۹	۲	۱۹۲
+ ۳	۴	۷	+ ۳۴۷

حاصل جمع‌های زیر را بنویسید.

صدتایی	دهتایی	یکی
۲	۴	۵
+ ۱	۸	۳

$$\begin{array}{r} ۲۴۵ \\ + \dots\dots\dots \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۵۶۰ \\ + ۲۶۴ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۹۴ \\ + ۳۱۵ \\ \hline \end{array}$$

اعداد را زیر هم نوشته و با هم جمع کنید.

۷۶۵ و ۱۷۲

۷۶۵ و ۱۷۲

حل مسئله

اول مسئله زیر را حل کنید، سپس با ماشین حساب جوابها را امتحان کنید.

۱- رضا برای رفتن به مدرسه در مسیر اول ۳۵۰ تومان و در مسیر دوم ۵۵۰ تومان پول بلیط پرداخته است. رضا روی هم چند تومان پول پرداخت کرده است؟

ریاضی و زندگی

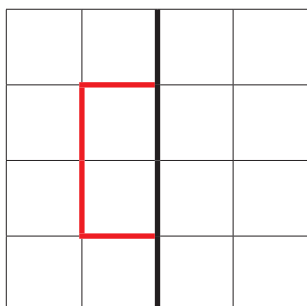

به فاطمه کمک کنید تا قیمت اجناس زیر را با ماشین حساب جمع کند.

تقارن

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

$$1 \times 1 = 1$$

در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$2 \times 1 = \square$$

$$5 \times 1 = \square$$

$$7 \times \dots = 7$$

$$\dots \times 1 = 9$$

آیا می‌دانید حاصل ضرب هر عدد در یک می‌شود:

تمرین

برای هر ضرب شکل بکشید.

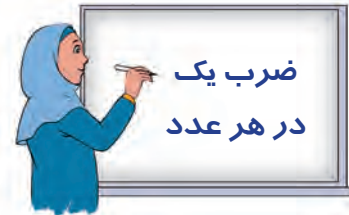
$$۴ \times ۱ =$$

$$۱ \times ۱ =$$

$$۳ \times ۱ =$$

کامل کنید.

$۱ \times ۱ =$	$۲ \times ۱ =$	$۳ \times ۱ =$
$۴ \times \dots =$ ۴	$۵ \times ۱ =$	$\dots \times ۱ =$ ۶
$۷ \times ۱ =$	$۸ \times \dots =$	$\dots \times ۱ =$ ۹

$$1 \times \text{[Image of a walnut in a glass]} = \boxed{1}$$

۱ لیوان یک گردو دارد.

$$1 \times 1 = \boxed{1}$$

مانند نمونه در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

$$1 \times \text{[Image of a pigeon]} = \boxed{2}$$

۱ کبوتر ۲ پا دارد.

$$1 \times 2 = \boxed{2}$$

$$1 \times \text{[Image of a hand with 5 fingers]} = \boxed{5}$$

۱ دست ۵ انگشت دارد.

$$1 \times 5 = \boxed{}$$

$$1 \times \text{[Image of a calendar]} = \boxed{7}$$

۱ هفته ۷ روز دارد.

$$\dots \times \dots = \boxed{}$$

$$1 \times \text{[Image of a box of 9 eggs]} = \boxed{9}$$

۱ بسته ۹ تخم مرغ دارد.

$$\dots \times \dots = \boxed{}$$

حاصل ضرب یک در هر عدد برابر است با : _____

تمرین

برای هر ضرب شکل بکشید.

$$1 \times 3 =$$

$$1 \times 6 =$$

$$1 \times 8 =$$

کامل کنید.

$$1 \times 4 = \square$$

$$1 \times 1 = \square$$

$$1 \times \dots = 9$$

$$1 \times 2 = \square$$

$$\dots \times 7 = 7$$

$$\dots \times 5 = 5$$

تاریخ امروز : / /

تاریخ را کامل کنید.

فرهنگ نوشتن

برای خواندن یک ساعت:

۱- ابتدا به عقربه‌ی

۲- بعد

تمرین

مقدار پول‌های آرمین و نیما را بنویسید.

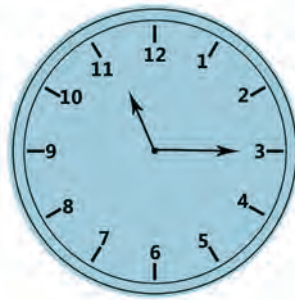
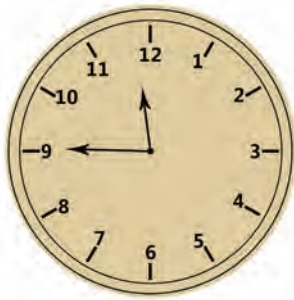
ریال:

تومان:

ریال:

تومان:

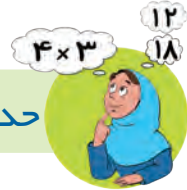
چه کسی پول بیشتری دارد؟

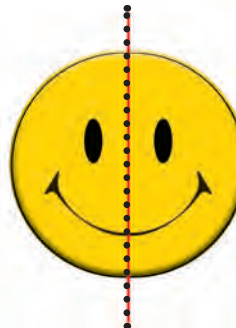
ساعت ۱۱ و ربع را علامت بزنید.

۱۱ و ربع یعنی: _____

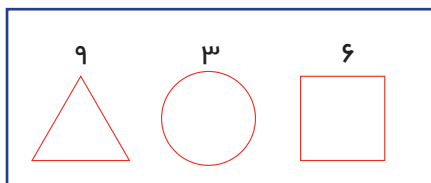
حدس بزن

کدامیک از شکل‌های زیر تقارن دارد؟

ابتدا عددهای مشخص شده را داخل هر شکل نوشته، سپس عدد به دست آمده را در جای خالی بنویسید.

جدول و سرگرمی

- ۱- زوج نیست.
- ۲- به ۳۰ دقیقه می‌گویند.
- ۳- مکانی که پول‌ها در آن جا پس انداز می‌شود.
- ۴- جمع و تفریق نیست.
- ۵- سه بسته‌ی صدتایی

۱				
۲				
۳				
۴				
۵				

حروف خانه‌های رنگ شده را در کنار هم قرار دهید و رمز جدول را کشف کنید:

فرهنگ خواندن

آیا می‌دانید پول هر کشور با کشورهای دیگر فرق دارد. پول سرمایه‌ی ملی هر کشور است و برای چاپ آن هزینه‌ی زیادی پرداخت می‌شود. پس برای حفظ این سرمایه‌ی ملی باید از آن خوب نگهداری کنیم. مثلاً پول‌ها را در کیف پول نگه داریم، روی آن‌ها چیزی ننویسیم و وقتی که دست‌هایمان آلوده است به پول دست نزنیم.

فصل پنجم

- کیلوگرم، گرم
- مقایسه اعداد (۲)
- ضرب هر عدد در صفر
- ضرب در ۱۰
- تفریق سه رقم از سه رقم (انتقال از صدگان)
- خاصیت جابه‌جایی ضرب
- معرفی محیط

مرور وزن

به نظر شما کدام کیف علی سنگین است؟ علامت بزن.

چرا؟

شما هم امتحان کنید.

در جای خالی کلمه‌ی مناسب (سبک‌تر، سنگین‌تر) بنویسید.

یک بسته شکلات از یک
جعبه شیرینی است.

کیف از کتاب است.

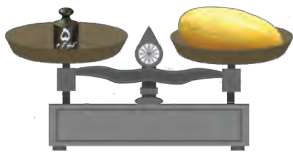
هندوانه از سیب است.

خیار از گوجه‌فرنگی است.

این کیسه گوجه‌فرنگی ۱ کیلوگرم است.

این خربزه کیلوگرم است.

این کیسه گلابی کیلوگرم است.

برای اندازه‌گیری اجسام سنگین از واحد **کیلوگرم** استفاده می‌کنیم.

کار در کلاس

با توجه به هر ترازو جاهای خالی را کامل کنید.

این بسته شکر کیلوگرم است.

این دختر کیلوگرم است.

این کیسه پرتقال کیلوگرم است.

تمرین

مادر امروز به میوه‌فروشی رفته و مواد زیر را خریداری کرده است. مقدار هر کدام را بنویسید.

سبزی آش کیلوگرم.

سیب قرمز کیلوگرم.

پیاز کیلوگرم.

ریاضی و زندگی

کیلوگرم	مواد
_____	_____
_____	_____
_____	_____

با استفاده از ترازو و به کمک آموزگار خود مواد را در اندازه‌های ۱ کیلوگرمی، ۲ کیلوگرمی و ۳ کیلوگرمی اندازه‌گیری کنید و آن‌ها را در جدول زیر یادداشت نمایید. (به طور مثال: قند، برنج، کتاب و ...)

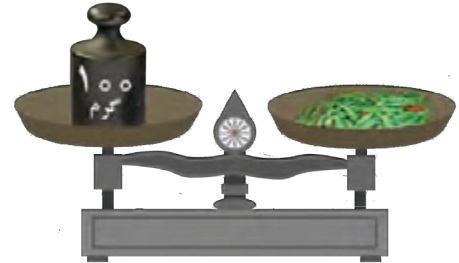
به همراه آموزگار یا والدین خود به یک فروشگاه بروید و اجناس مختلف را در اندازه‌های ۱، ۲، ۳ و ۱۰ کیلوگرمی پیدا کنید و فهرست کنید.

این بسته چاقاله بادام ۲۰۰ گرم است.

این بسته زرشک گرم است.

این بسته فلفل گرم است.

این بسته زردچوبه گرم است.

این بسته آجیل گرم است.

برای اندازه‌گیری اجسام کوچک از واحد گرم استفاده می‌کنیم.
هر یک کیلوگرم ۱۰۰۰ گرم است.

تمرین

ریاضی و زندگی

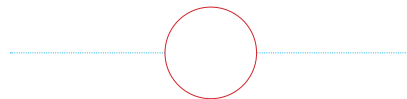
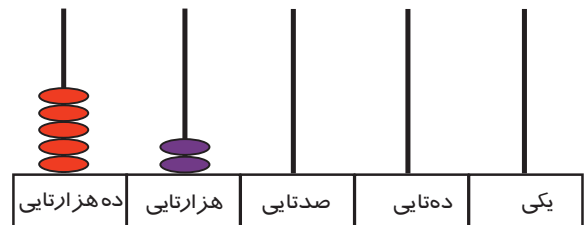
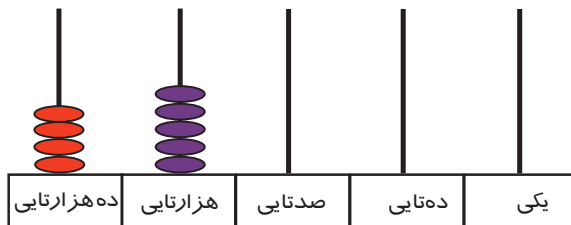
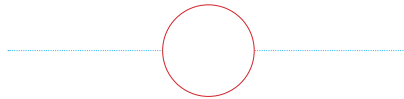

به یک فروشگاه رفته و اجناس زیر را مشاهده کرده و مقدار آن را بنویسید.

کیلوگرم	مواد
گرم	قوطی رب گوجه فرنگی کوچک
گرم	یک بسته زردچوبه
گرم	یک بسته آرد نخودچی
گرم	سس مایونز کوچک
گرم	نمک

عدد هر پول را نوشته و مقایسه کنید. ($< = >$)

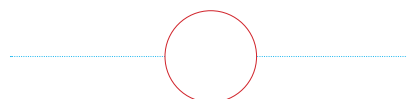

هزار	
۷۲	۶۳۰

هزار	
۸۰	۵۰۰

هزار	
۸۹	۷۹۹

هزار	
۹۸	۹۷۷

کار در کلاس

مقایسه کنید و علامت ($< = >$) بگذارید.

۴۵۵۱۰ ۵۵۴۱۰

۷۴۶۵۰ ۷۴۶۵

۹۹۳۴۲ ۹۹۴۵۰

۱۸۹۹۰ ۸۱۹۹۰

قیمت کدام چرخ گوشت کمتر است؟

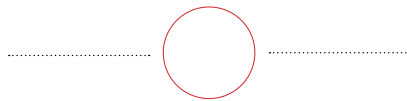
۷۹۴۰۰ تومان

۸۵۷۰۰ تومان

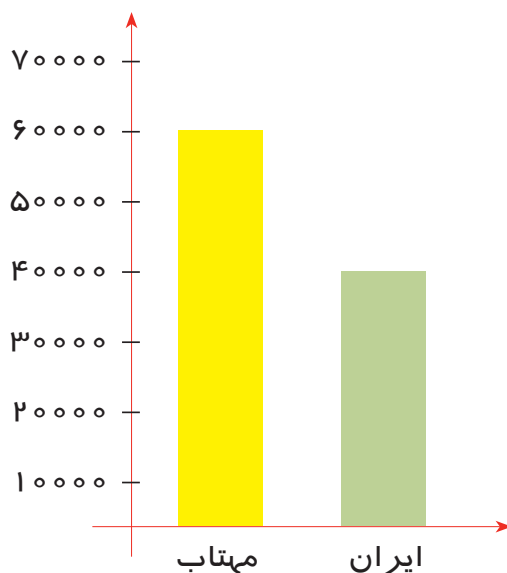
مقایسه کنید و علامت ($< = >$) بگذارید.

۱- سامان ۹۲۵۰۰ تومان و مونا ۷۹۰۰۰ تومان در بانک پس انداز کرده اند چه کسی پول بیشتری پس انداز کرده است؟

۲- خانم مهدوی یک جفت کفش به قیمت ۴۲۵۵۰ تومان و خانم مرادی هم یک جفت کفش به قیمت ۴۸۷۵۰ تومان خریده اند چه کسی پول کمتری پرداخت کرده است؟

۳- در سال ۹۲ تولید کارخانه مهتاب ۶۳۸۰۰ قوطی رنگ و کارخانه ایران ۵۳۵۰۰ قوطی رنگ تولید کرده است. کدام کارخانه تولید بیشتری داشته است؟

- دو عدد ۴۵۵۰ و ۳۱۵۰۰ را چگونه مقایسه می‌کنید؟ توضیح دهید.

با ۵۰۰۰ ریال چه چیزی می‌توان خرید؟

با ۵۰۰۰۰ ریال چه چیزی می‌توان خرید؟

با کدام پول می‌توان چیزهای بیشتری خرید؟

ساخت مسئله (۵)

$$۱۲ + ۶ =$$

برای این جمع یک مسئله بنویسید.

$$۱۹ - ۵ =$$

برای این تفریق یک مسئله بنویسید.

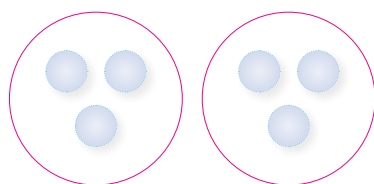
$$3 \times 2 = 6$$

$$3 \times 1 = 3$$

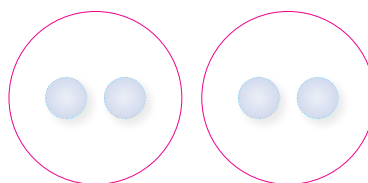
$$3 \times 0 = 0$$

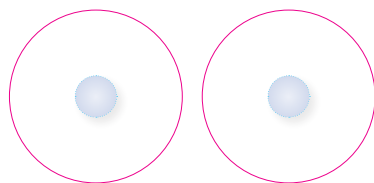
مانند نمونه برای هر شکل یک تساوی ضرب بنویسید.

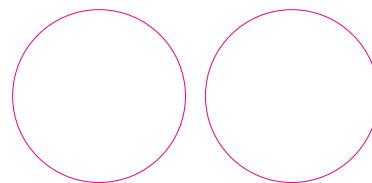
$$2 \times 3 = 6$$

$$\underline{\quad} \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} \times \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

حاصل ضرب هر عدد در صفر برابر است با _____

تمرین

برای هر ضرب شکل بکشید.

$$۳ \times ۲ =$$

$$۳ \times ۱ =$$

$$۳ \times ۰ =$$

$$۵ \times ۰ =$$

پاسخ ضرب‌های زیر را بنویسید.

$$۷ \times ۰ = \square$$

$$۹ \times ۰ = \square$$

$$۱۳ \times ۰ = \square$$

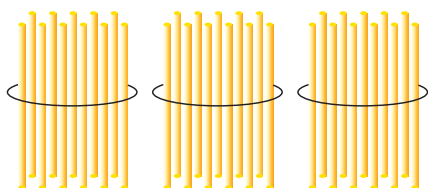
$$۴ \times \square = ۰$$

$$۳۵ \times ۰ = ۷$$

$$\square \times ۰ = ۰$$

$$\dots \times \dots = ۰$$

یک ضرب بنویسید که پاسخ آن صفر شود.

۳ دهتایی می‌شود ۳۰

$$3 \times 10 = 30$$

آموزگار ۳ بسته ۱۰ تایی نی به امین داد.
و از او خواست تعداد نی‌ها را بگوید.
امین گفت:
آموزگار گفت:
می‌توان این تساوی ضرب را نوشت:

کار در کلاس

۶ دهتایی می‌شود: _____

$$\dots \times \dots = \dots$$

۸ دهتایی می‌شود: _____

$$\dots \times \dots = \dots$$

حاصل ضرب‌های زیر را با ماشین حساب پیدا کنید.

$4 \times 10 = \square$	$9 \times 10 = \square$	$27 \times 10 = \square$
$53 \times 10 = \square$	$66 \times 10 = \square$	$97 \times 10 = \square$

ایستگاه فکر

از ضرب هر عدد در ۱۰ چه نتیجه‌ای گرفتید؟

تمرین

کامل کنید.

$$3 \times 10 = \square$$

$$8 \times 10 = \square$$

$$46 \times 10 = \square$$

$$15 \times 10 = \square$$

$$3 \times \square = 30$$

$$\square \times 10 = 60$$

حل مسئله

- ۱- ۷ جبه شیرینی ده تایی چند شیرینی می شود؟
 $\square \times \square = \square$
- ۲- خانم مدیر به مناسبت هفته بهداشت ۲۵ بسته ده تایی مسواک برای دانش آموزان تهیه کرده است. او چند مسواک خریده است؟

ریاضی و زندگی

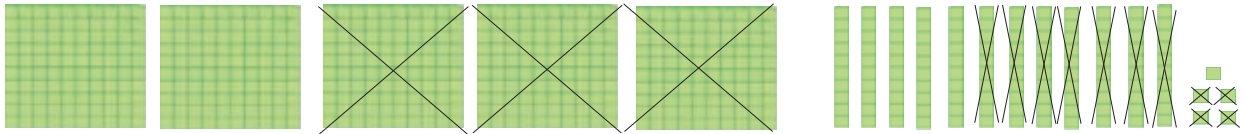
فهرست وسایل مورد نیاز مغازه:

۴۰ عدد گیره مو

۷۰ سنجاق سر

۱۲۰ شانه سر

نیلوفر به همراه پدرش به بازار رفته است تا برای مغازه شان جنس های مورد نیاز را تهیه کنند. پدر فهرست را به فروشنده داد. فروشنده اجناس را این گونه تحویل داد:
 ۴ بسته ده تایی گیره مو، ۸ بسته ده تایی سنجاق سر و ۱۲ بسته ده تایی شانه سر.
 نیلوفر با توجه به فهرست پدر، مقدار جنس ها را بررسی کرد و به پدر گفت:
 در تحویل یکی از جنس ها اشتباه شده است. شما هم حساب کنید. کدام جنس کم یا زیاد داده شده است؟

صدتایی	دهتایی	یکی
۵ ۴	۱۲ ۲	۵
- ۳	۷	۴
۲	۵	۱

$$\begin{array}{r} ۵۱۲ \\ - ۳۷۴ \\ \hline ۲۵۸ \end{array}$$

شهرام از آموزگار پرسید این تفریق را چگونه حل کنم؟
آموزگار تفریق را داخل جدول نوشت و گفت: همان طور
که وقتی نمی‌توانستید یکی‌ها را از هم کم کنید از دهتایی بر
می‌داشتید، حالا هم که ۷ دهتایی از ۲ دهتایی کم نمی‌شود.
از خانه صدتایی‌ها یک بسته صدتایی برمی‌داریم و تفریق
را انجام می‌دهیم.

کار در کلاس

حاصل تفریق‌های زیر را انجام دهید.

صدتایی	دهتایی	یکی	
۵	۴	۴	۵۴۴
- ۲	۷	۱	- ۲۷۱

صدتایی	دهتایی	یکی	
۸	۷	۲	۸۷۲
- ۳	۸	۱	-

تمرین

حاصل تفریق‌های زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 829 \\ - 346 \\ \hline \end{array} \quad \left. \begin{array}{r} 604 \\ - 24 \\ \hline \end{array} \right\} \quad \begin{array}{r} 317 \\ - 163 \\ \hline \end{array}$$

اعداد را زیر هم نوشته و از هم تفریق کنید.

۴۱۸ و ۲۵۶

۸۰۸ و ۳۲۵

۱۴۸ و ۶۲

$$\begin{array}{r} 311 \\ 415 \\ - 172 \\ \hline 443 \end{array}$$

تفریق‌های بالا را با ماشین حساب انجام دهید.

حل مسئله

۱- محمد از ۶۳۴ قوطی رنگ، ۲۷۰ تای آن را فروخت. چند تای آن را نفروخته است؟

۲- در یک تاکستان ۷۴۵ درخت انگور است. اگر ۴۷۵ درخت انگور قرمز باشد، چند درخت انگور سبز است؟

سینا به سحر گفت: برای این شکل یک ضرب بنویس.
سحر این گونه فکر کرد و نوشت:

$$۲ \times ۴ = ۸$$

سینا گفت: من هم یک ضرب می نویسم و این ضرب را نوشت:

$$۴ \times ۲ = ۸$$

آیا حاصل هر دو ضرب یکسان است؟

ایستگاه فکر

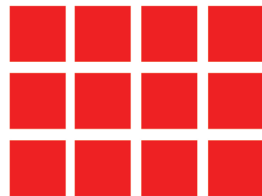

از این دو ضرب چه نتیجه ای می گیرید؟
در ضرب با جا به جا شدن دو عدد حاصل ضرب

کار در کلاس

در هر ردیف شکل ها را به دو صورت دسته بندی کنید و دو ضرب بنویسید.

$$\text{---} \times \text{---} = \square$$

$$\text{---} \times \text{---} = \square$$

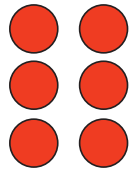
$$\text{---} \times \text{---} = \square$$

$$\text{---} \times \text{---} = \square$$

مانند نمونه برای هر شکل دو ضرب بنویسید.

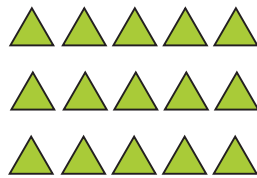
$$۲ \times ۳ = ۶$$

$$۳ \times ۲ = ۶$$

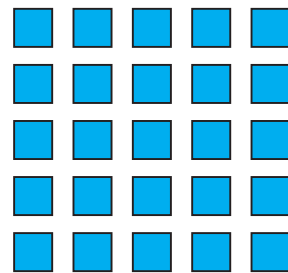
$$۲ \times ۶ = ۱۲$$

$$\text{—} \times \text{—} = \square$$

$$۳ \times ۵ = ۱۵$$

$$\text{—} \times \text{—} = \square$$

$$\text{—} \times \text{—} = \square$$

$$\text{—} \times \text{—} = \square$$

کامل کنید.

$$۴ \times ۲ = \square$$

$$۷ \times ۵ = \square$$

$$۶ \times ۷ = \square$$

$$۸ \times ۴ = \square$$

$$۲ \times ۴ = \square$$

$$\text{—} \times ۷ = \square$$

$$۷ \times \text{—} = \square$$

$$\text{—} \times \text{—} = \square$$

بهرام برای خرید تخم مرغ به مغازه رفت. او دید شاگرد مغازه مشغول شمردن بعضی از اجناس است.

بهرام جنس‌ها را شمرد و تعداد هر جنس را حساب کرد.
شاگرد مغازه هم جنس‌ها را شمرد و تعداد هر جنس را حساب کرد.
اما ضرب‌های آن‌ها مثل هم نبود.
شما ضرب هر کدام را بنویسید.

شاگرد مغازه

روغن × =

آبلیمو × =

شامپو × =

بهرام

روغن × =

آبلیمو × =

شامپو × =

ضرب‌های مساوی را به یکدیگر وصل کنید.

5×4

3×6

6×3

7×9

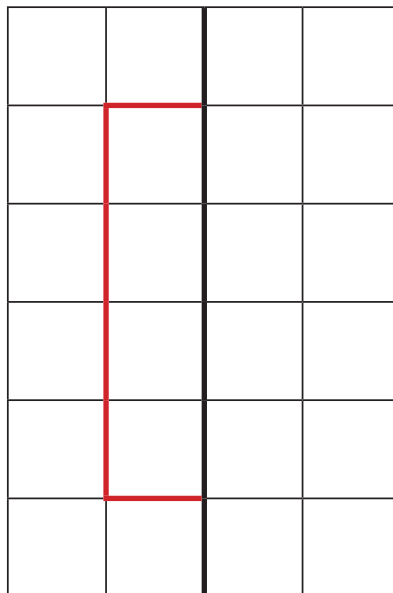
9×7

4×5

تقارن

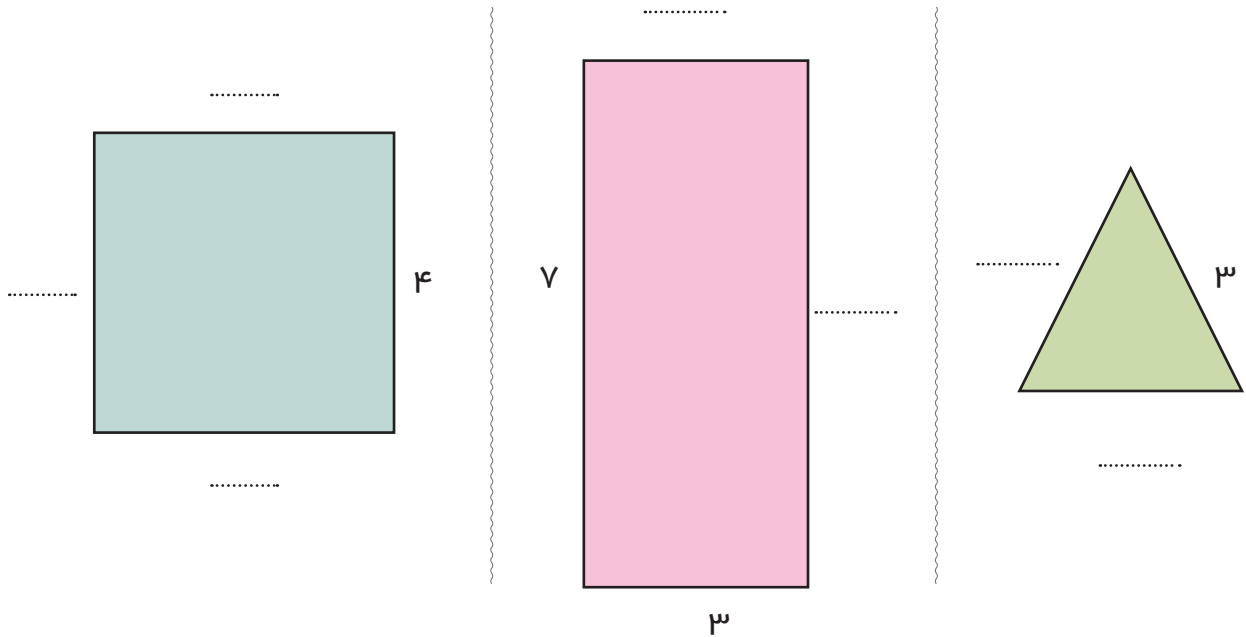

با توجه به خط تقارن نیمه‌ی دیگر شکل را کامل کنید.

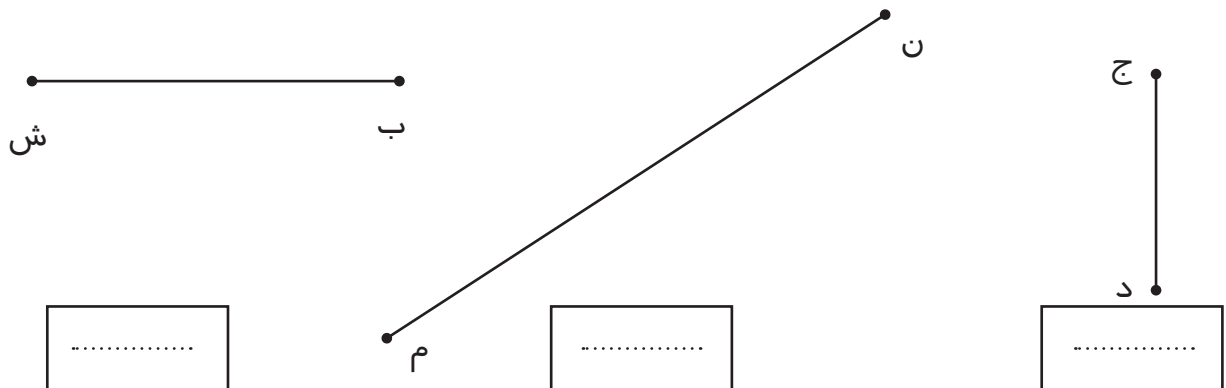

مرور هندسه

در شکل‌های زیر اندازه ضلع‌های نوشته نشده را بنویسید.

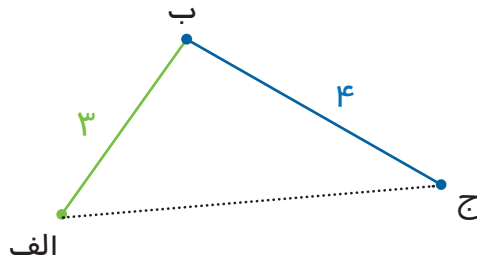
با استفاده از خط کش پاره خط‌های زیر را اندازه بگیرید و اندازه هر یک را در جاهای خالی بنویسید.

یک پاره خط به طول ۶ سانتی‌متر رسم کنید و آن را نام گذاری کنید.

آموزگار از محیا خواست تا اندازه دو پاره خط مقابل را به دست آورد.

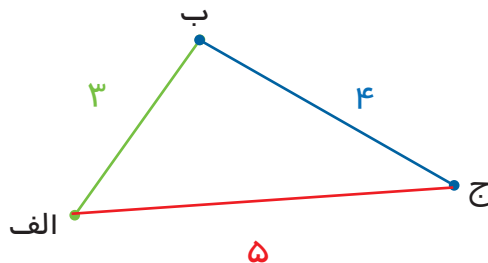
$$\begin{array}{r} ۳ \\ + ۴ \\ \hline ۷ \end{array}$$

محیا نوشت:

اندازه‌ی پاره خط الف ب ۳ سانتی متر
و اندازه‌ی پاره خط ب ج ۴ سانتی متر
پس:

اندازه‌ی این دو پاره خط ۷ سانتی متر است.

بعد آموزگار از محیا خواست ابتدا نقطه چین‌ها را پر رنگ کند تا شکل کامل شود. سپس اندازه‌ی سه پاره خط شکل را با هم جمع کند.

محیا نوشت:

اندازه‌ی پاره خط الف ب ۳ سانتی متر
اندازه‌ی پاره خط ب ج ۴ سانتی متر
اندازه‌ی پاره خط الف ج ۵ سانتی متر

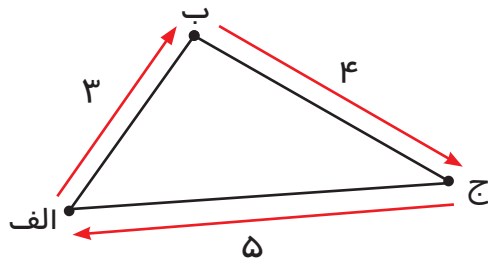
$$\begin{array}{r} ۳ \\ + ۴ \\ + ۵ \\ \hline ۱۲ \end{array}$$

اول پاره خط‌های ۳ و ۴ سانتی متری را با هم جمع می‌کنیم که می‌شود ۷
بعد ۷ سانتی متر را با پاره خط ۵ سانتی متری جمع می‌کنیم که می‌شود
۱۲ سانتی متر

اندازه‌ی دور شکل ۱۲ سانتی متر است.

به اندازه‌ی دور هر شکل **محیط** آن شکل می‌گوییم

سپس آموزگار گفت:

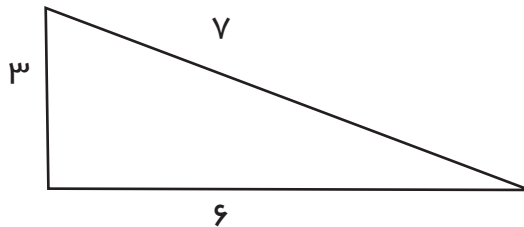
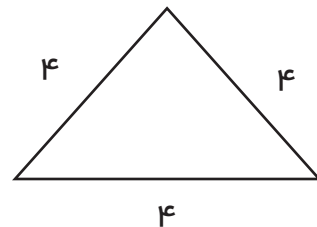
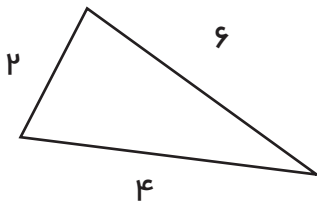

به اندازه‌ی دور این شکل **محیط** شکل می‌گویند.

کار در کلاس

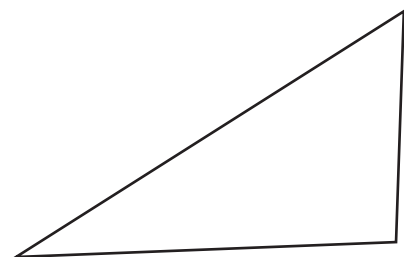
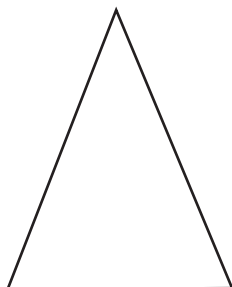
محیط مثلث‌های زیر را به دست آورید.

تمرین

با خط کش ضلع‌های هر شکل را اندازه بگیرید و محیط آن‌ها را به دست آورید.

مرور فصل ۵

تاریخ را کامل کنید. : تاریخ امروز / /

تاریخ را کامل کنید.

فرهنگ نوشتن

مریم ۳ بشقاب برداشت و در هر بشقاب ۲ سیب گذاشت.

نرگس هم ۲ بشقاب برداشت و در هر بشقاب ۳ سیب گذاشت.

آیا تعداد سیب‌های آن‌ها با هم برابر است؟ چگونه فهمیدید؟

تمرین

موش بازیگوش کاغذ را جوید و قسمتی از تمرین‌ها پاره شد. آیا می‌توانید آن‌ها را کامل کنید.

$$\dots \times 9 = 0$$

$$7 \times \dots = 70$$

$$\begin{array}{r} 592 \\ - 246 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 123 \\ + 397 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$100 + 300 = \dots$$

$$600 - 500 = \dots$$

۳ دوست می‌خواهند ۱۲ سنجاق سر را
به صورت مساوی بین خودشان تقسیم
کنند. می‌توانید به آن‌ها کمک کنید؟ به هر
کدام چند سنجاق سر می‌رسد؟.....

به قیمت‌ها توجه کنید.

لیست غذا	قیمت
چلو کباب	۱۳۴۰۰ تومان
جوجه کباب	۱۴۵۰۰ تومان
باقالی پلو با گوشت	۱۷۵۰۰ تومان
چلو خورشید قیمه	۸۰۰۰ تومان

جوجه کباب گران‌تر است یا چلو کباب؟.....

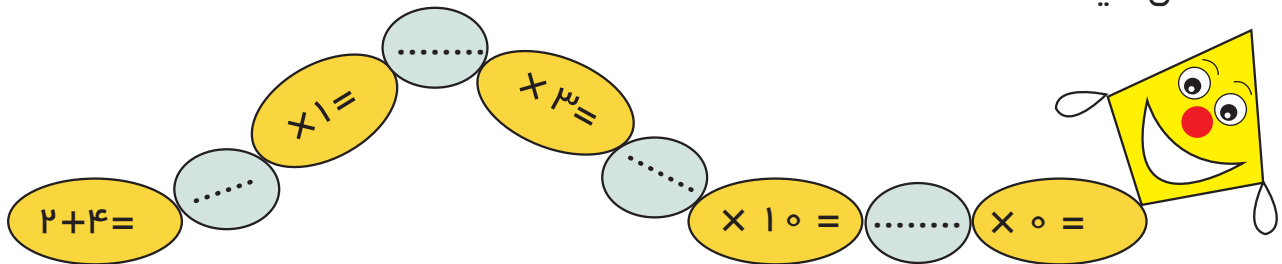
حدس بزن

به آشپزخانه بروید و ۴ عدد سیب‌زمینی را در یک کیسه‌ی نایلونی و ۷ تا پیاز را در
کیسه‌ی نایلونی دیگر قرار دهید. با یک دست کیسه‌ی سیب‌زمینی و با دست دیگر کیسه‌ی
پیاز را بلند کنید. حدس می‌زنید کدام یک از این دو ۱ کیلوگرم است؟.....
حالا با ترازوی آشپزخانه آن‌ها را وزن کنید. آیا حدستان درست بوده است؟.....

جدول و سر گرمی

کامل کنید.

هر یک از محصولات داده شده سوغات کدام شهر ایران است؟
راهنمایی: برای امتحان جواب خود، عددها را از کوچک به بزرگ در جدول مرتب کنید.

نام شهر	محصول	عدد
مشهد		
لاهیجان		
ساوه		

چای ۳۴۸۷۹
انار ۶۵۳۲۴
زعفران ۱۲۷۳

فرهنگ خواندن

خرید از فروشگاه‌ها و میوه‌فروشی‌ها فرصت‌های زیادی در اختیار شما قرار می‌دهد
تا با انتخاب و وزن کردن میوه و سبزیجات مهارت‌های اندازه‌گیری (کیلوگرم و گرم)
خود را افزایش دهید.